

የራስን ሥነመለኮት መገንባት

ትምህርት 1

ሥነመለኮት ምንድው?

Manuscript

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

የራስን ሥነመለኮት መገንባት

ትምህርት አንድ

ሥነ-መለኮት ምንድነው?

© 2019 by Third Millennium Ministries

መብቱ በህግ የተጠበቀ ነው። ከአሳታሚው የጽሑፍ ፈቃድ ውጭ ማጠቀሻነት፣ ለግምገማ ፣ ለአስተያየት ወይም ለትምህርት ዓላማዎች በአጭሩ መጠቀም ካልሆነ በስተቀር የዚህ ጽሑፍ ክፍል በማንኛውም መልኩ ወይም በማንኛውም መንገድ ለትርፍ ሊባዛ አይችልም። የአሳታሚው አድራሻ Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

በሌላ መንገድ ካልተጠቀመ በስተቀር ፣ ሁሉም የቅዱሳን መጻሕፍት ጥቅሶች በ1954 ዓ.ም ከታተሙ መጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ ናቸው።

ስለሴርድሚል

እ.ኤ.አ. በ 1997 የተቋቋመው ፣ ሴርድሚል ለትርፍ ያልተቋቋመ የወንጌላዊ ክርስቲያናዊ አገልግሎት ሲሆን

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት፣ ለዓለም፣ በነጻ ይሰጣል።

ግባችን በዓለም ዙሪያ በመቶ ሺዎች ለሚቆጠሩ ፓስተሮች እና ለአገልግሎት በቂ ሥልጠና ለሌላቸው የክርስቲያን መሪዎች ነፃ የክርስትና ትምህርት መስጠት ነው። በእንግሊዝኛ ፣ በአረብኛ ፣ በማንዳሪን ፣ በሩሲያኛ እና በስፓኒሽ ተወዳዳሪ የሌለውን የመልቲሚዲያ ሴሚናሪ ሥርዓተ ትምህርት በማዘጋጀት እና በዓለም አቀፍ ደረጃ በማሰራጨት ይህንን ግብ እያሟላን እንገኛለን። በአጋር መሥሪያ ቤቶቻችን አማካኝነት ሥርዓተ ትምህርታችን ከአሥር በላይ በሚሆኑ ሌሎች ቋንቋዎችም እየተተረጎመ ነው። ሥርዓተ ትምህርቱ በጥሩ ግራፊክ የተሠሩ ቪዲዮዎችን፣ የታተሙ ትምህርቶችን እና የበይነመረብ ግብዓቶችን ያካትታል። በትምህርት ቤቶች ፣ በቡድኖች እና በግለሰቦች ፣ በበይነመረብም ሆነ በትምህርት ማህበረሰቦች ውስጥ ጥቅም ላይ እንዲውል የተቀረጸ ነው።

ባለፉት ዓመታት፣ እጅግ በጣም ጥሩ ይዘትን እና ጥራትን የተሸለሙ የመልቲሚዲያ ትምህርቶችን ለማምረት ከፍተኛ ወጪ ቆጣቢ ዘዴን አዘጋጅተናል። ጸሐፊዎቻችን እና አርታኪዎቻችን በስነ-መለኮት የሰለጠኑ አስተማሪዎች ፣ ተርጓሚዎቻችን የሥነ-መለኮታዊ አስተውሎት ያላቸውና የሚተረጎሙበት ቋንቋዎች የአፍ መፍቻ ቋንቋቸው የሆናቸው ናቸው ፣ እንደም ትምህርቶቻችን ከዓለም ዙሪያ የመጡ በመቶዎች የሚቆጠሩ የተከበሩ የሴሚናሪ ፕሮፌሰሮች እና ፓስተሮች አሳቦችን ይዘዋል። በተጨማሪም ፣ የእኛ ግራፊክ ዲዛይነሮች ፣ ሥዕላዊ መግለጫዎች እና አዘጋጆች ዘመናዊ መሣሪያዎችን እና ቴክኒኮችን በመጠቀም ከፍተኛውን የዝግጅት ደረጃዎችን የሚያሟሉ ናቸው።

የስርጭት ግቦቻችንን ለማሳካት ፣ ሴርድሚል ከቤተክርስቲያናት ፣ ከሴሚናሪዎች ፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች ፣ ከሚሲዮናውያን ፣ ከክርስቲያን ማሰራጨዎች እና ከሰተላይት ቴሌቪዥን አቅራቢዎች እና ከሌሎች ድርጅቶች ጋር ስትራቴጂካዊ አጋርነት ፈጥሯል። እነዚህ ግንኙነቶች ቀደም ሲል ስፍር ቁጥር የሌላቸው የቪዲዮ ትምህርቶችን ለአገሬው ተወላጅ መሪዎች ፣ ለፓስተሮች እና ለሴሚናሪ ተማሪዎች ማሰራጨት አስችሏል። የድረ-ገጻችን እንዲሁ እንደ ስርጭት መንገዶች ሆነው ያገለግላሉ እንዲሁም የመማሪያ ማህበረሰብ እንዴት እንደሚጀምሩ ግብዓቶችንና ትምህርቶቻችንን ለማግኘት ተጨማሪ አገልግሎት ይሰጣሉ።

ሴርድሚል በ IRS እንደ 501 (ሐ) (3) ኮርፖሬሽን እውቅና ተሰጥቶታል። እኛ ገቢ የምናገኘው ከአብያተ-ክርስቲያናት ፣ ፋውንዴሽንስ፣ ንግድ ተቋማት እና ግለሰቦች በሚሰጡት አርዳታ ነው። ሰዎች ለእኛ ሲለግሱ ከሚከፍሉት ግብር ይቀነሰላቸዋል። ስለአገልግሎታችን ተጨማሪ መረጃ ፣ እና እርስዎ እንዴት መሳተፍ እንደሚችሉ ለማወቅ ፣ እባክዎ www.thirdmill.org ን ይጎብኙ።

ማውጫ

መግቢያ	3
ትርጓሜዎች	3
የተለመዱ ትርጓሜዎች	4
ቶማስ አኩናስ	4
ቻርለስ ሆጅ	5
ዊልያም አሜስ	7
ጆን ፍሬም	7
አቅጣጫዎች	8
የትምህርት አቅጣጫ	9
የሕይወት አቅጣጫ	9
ግምገማዎች	11
አካዳሚክ አቅጣጫ	11
የሕይወት አቅጣጫ	13
ግቦች	14
ዋና ግቦች	14
አርቶዶክሳዊነት	14
አርቶፕራክሲስ	15
አርቶፓቶስ	17
እርስ በርስ መደጋገፍ	19
አርቶዶክሳዊነት	19
አርቶፕራክሲስ	20
አርቶፓቶስ	20
ቅደም ተከተሎች	22
ርዕስ ጉዳዮች	24
አማራጮች	24
ማጠቃለያ	27

መግቢያ

በአንድ ወይም በሌላ ጊዜ ብዙዎቻችን ትናንሽ ልጆች ነገሮችን ሲገነቡ አይተናል። ብዙውን ጊዜ ልጆች ዝርዝር እቅዶችን አያዘጋጁም። ለጊዜው በጣም ጥሩ በሚመስል ሁኔታ ነገሮችን አንድ ላይ ያደርጋሉ። ነገር ግን አዋቂዎች ቤት ወይም ሌሎች ሕንፃዎችን ሲገነቡ ፣ አስተማማኝ ዕቅድ መኖሩ እና ያንን ዕቅድ በተቻለ መጠን በጥንቃቄ መፈጸም ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ይገነዘባሉ።

በብዙ መንገዶች፣ የክርስቶስ ተከታዮች ሥነ-መለኮታቸውን ሲገነቡ ተመሳሳይ መንገድ ይጠቀማሉ። ሥነ-መለኮት የልጆች ጨዋታ አይደለም። እኛ የክርስቲና ሥነ-መለኮት በሚሰጣቸው መዋቅሮች ውስጥ በየቀኑ እንኖራለን፣ እንሠራለን እና እናመልካለን። ስለሆነም፣ የክርስቲና ሥነ-መለኮታችንን በምንገነባበት ጊዜ አስተማማኝ ዕቅድ መኖሩ እና ያንን ዕቅድ በተቻለ መጠን በጥንቃቄ መፈጸም አስፈላጊ ነው።

በተከታታይ ከሚቀርቡ የሥነመለኮት ግንባታ ትምህርቶች ውስጥ የመጀመሪያው ትምህርት ነው። በዚህ ተከታታይ ትምህርት ውስጥ፣ ኃላፊነት ያለው ሥነ-መለኮት ለመገንባት ልንከተላቸው የሚገቡትን አንዳንድ መሠረታዊ አቅጣጫዎችን- እግዚአብሔርን የሚያከብር እና ዓላማዎቹን በሕይወታችን የሚስፈጽሙ እንመረምራለን። ይህ ትምህርት “ሥነ-መለኮት ምንድን ነው?” የሚል ርዕስ አለው። የዚህ ጥያቄ መልሳችን የክርስቲናን ሥነ-መለኮት ስናጠና እና ስንኖር ልናስታውሳቸው የሚገቡ አንዳንድ አስፈላጊ ሀሳቦችን ይነካል።

ትምህርታችን በሦስት ዋና ዋና ክፍሎች ይከፈላል። በመጀመሪያ፣ የስነ-መለኮት ትርጓሜዎችን እንመለከታለን። ሁለተኛ፣ የስነ-መለኮት ግቦችን እንመረምራለን። ሦስተኛ፣ የሥነ-መለኮት ርዕስ ጉዳዮችን እንመለከታለን። “ሥነ-መለኮት” ስንል ምን ማለታችን እንደሆነ በመግለጽ እንጀምር።

ትርጓሜዎች

ክርስቲያኖች “ሥነ-መለኮት” የሚለውን ቃል በጣም ስለሚጠቀሙ ሁላችንም ምን ማለት እንደሆነ እንስማማለን ብለን ስናስብ እንችላለን። ነገር ግን ባለፉት ክፍለ ዘመናት ታዋቂ የሃይማኖት ምሁራን ስለክርስቲናን ሥነ-መለኮት የተለያዩ ፅንሰ ሀሳቦችን አቅርበዋል። ቃሉ ራሱ ከኢየሱስ ዘመን በፊት ከጥንታዊው የግሪክ ፍልስፍና የመጣ ነው፣ ግን በቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ በጭራሽ አይገኝም። በሴፕቱጀንት - የብሉይ ኪዳን ጥንታዊ የግሪክ ትርጉም ውስጥ አይገኝም እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ውስጥም አይታይም። ይህ ሊሆን የቻለበት ምክንያት “ሥነ-መለኮት” የሚለው ቃል በቀደሙት አማኞች ዘንድ ተቀባይነት የሌላቸው የአረማውያን ትርጓሜዎች ስላሉት ነው። እንደዚያም ሆኖ ክርስቲያኖች ከአዲስ ኪዳን ዘመን ብዙም ሳይቆይ “ሥነ-መለኮት” የሚለውን ቃል መቀበል ጀመሩ፣ እናም ዛሬ በክርስቲያናዊ ቃላቶቻችን ውስጥ መደበኛ ቃል ሆኗል። በእርግጥ፣ በሺህ ዓመታት ውስጥ ፣ ምን ማለት እንደሆነ በተለያዩ መንገዶች ተረድተናል። ስለዚህ ፣ በዚህ ተከታታይ ትምህርት ውስጥ የምንከተለውን የስነ-መለኮት ጽንሰ -ሀሳብ ከመጀመሪያው ግልፅ ማድረግ አስፈላጊ ነው።

በሥነ-መለኮት ትርጓሜዎች በሦስት መንገዶች እንነጋገራለን። በመጀመሪያ፣ አራት የተለመዱ ትርጓሜዎችን እናስተውቃለን። ሁለተኛ፣ እነዚህ ትርጓሜዎች በምሳሌነት የሚያሳዩትን ዝንባሌዎች እንገልፃለን። ሦስተኛ፣ የእነዚህን ዝንባሌዎች ጥንካሬ እና ድክመቶች አንዳንድ ግምገማዎችን እንዳስሳለን። “ሥነ-መለኮት” ለሚለው ቃል አራት ዓይነተኛ ትርጓሜዎችን በመጥቀስ እንጀምር።

የተለመዱ ትርጓሜዎች

በሮሜ 1 መሠረት፣ የሰው ልጅ ሁሉ በሕይወቱ በየቀኑ ከሥነ-መለኮት ጋር የሚሳተፍበት ስሜት አለው። እዚህ ላይ ሳይሆን ለሰው ልጅ ከመጀመሪያው ጀምሮ የማይታዩት የእግዚአብሔር ባሕርይና የሞራል መስፈርቶች ለሰው ዘር በፍጥረት አማካይነት እንደተገለጡ አብራርቷል። በፍጥረት ውስጥ ከእግዚአብሔር መገለጥ ጋር ሲጋጠሙ ፣ የማያምኑም ቢሆኑም ፣ አንዳንድ ጊዜ ሳያውቁ ፣ ስለ እግዚአብሔር እና ስለ ፍትሐዊ ፍላጎቶቹ ያንጸባርቃሉ። አማኞች በማንኛው ጊዜና በታላቅ ጊዜያቸውን ስለእግዚአብሔር ነገር እያሰቡ ያሳልፋሉ። ሆኖም ፣ በዚህ ተከታታይ ትምህርት፣ ሥነ-መለኮትን እንደ መደበኛ ሥራ አይተው ሰዎች ትኩረት እንዲሰጡት እንፈልጋለን- ይህ ተግባር ሥነ-መለኮትን እንደ የጥናት መስክ ለመከታተል የተቀናጀ እና በደንብ የተረጋገጠ ጥረት በሚያደርጉ ሰዎች የሚከናወን ተግባር ነው።

ክርስቲያኖችም ሆኑ ክርስቲያን ያልሆኑ መደበኛውን የሥነ-መለኮት ትምህርት የሚያዩበት እይታዎች ልዩነት አላቸው። ግን ለእኛ ዓላማዎች ፣ ከአራት የተከበሩ ክርስቲያን የሃይማኖት ሊቃውንት መካከል አረቱን እንደ ናሙና ወስደን ትርጓሜዎቻችን እንዳስሳለን። እነርሱም- ቶማስ አኩናስ ፣ ቻርለስ ሆጅ ፣ ዊልያም አሜስ እና የዘመኑ የሃይማኖት ምሁር ጆን ፍሬም ናቸው። ቶማስ አኩናስ ሥነ-መለኮትን እንዴት እንደገለጸ በመጀመሪያ እንመልከት።

ቶማስ አኩናስ

ከ 1225 እስከ 1274 ገደማ የኖረው ታዋቂው የሮማ ካቶሊክ የሃይማኖት ሊቅ ቶማስ አኩናስ በጣም ባህላዊ ሥነ-መለኮታዊ ፍቺን ይወክላል። የእርሱ አመለካከት ከርሱ በፊት ከኖሩት የሃይማኖት ሊቃውንት ልምዶች አድጓል ፣ እናም የእርሱ አመለካከቶች ዛሬም ድረስ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ በነገረ መለኮት ምሁራን ላይ ተጽዕኖ ማሳደራቸውን ቀጥለዋል።

ቶማስ ለእኔ ትልቅ መነሳሳት የፈጠረልኝ ሰው ነው ፣ ምክንያቱም ቶማስ በአንድ በኩል የቅዱሳን መጻሕፍትን እንዴት መቅረብ እንደምንችል እንዲሁም ጽሑፎች እና የክርስትና ትምህርቶች እና ለዚህ ታማኝ የመሆን ፍላጎት እና በተመሳሳይ ሁኔታ በፍልስፍና እና በሳይንስ ውስጥ ያሉትን ሁሉም ግብዓት፣ መረጃ ሁሉ፣ ምርምር ሁሉ፣ በዘመናዊው ፍልስፍና እና ሳይንስ ውስጥ ያሉ ሁሉም እንቅስቃሴዎችን በአግባቡ በመጠቀም አርጋዎ ስለሆነ ነው። ቶማስ የአረስቶቴሊያንን አስተሳሰብ እና የክርስትናን አስተሳሰብ በአንድነት ያመጣበት መንገድ ታላቁ አቀናጅ/አዋሃጅ በመባል እንዲታወቅ አድርጎታል፣ ይህን በወቅቱ ማንም ያንን ማድረግ ይችላል ተብሎ አያስብም ነበር። አርስቶትል የተረሳ ዓይነት ነበር። ሁሉም ሰው እንደገና ስለእርሱ (አርስቶትል) እንዲያነበው ወደ ላቲን በተረጎሙት በአረቦች አማካይነት ወደ ምዕራቡ ዓለም እንደገና ተመልሷል። እናም አርስቶትል እንደገና ሲታወቅ፣ አርስቶትል ብልህ መሆኑን ሁሉም ሰው ስለተገነዘበ በዚህ ቅጽበት በሕዝብ ክርስትና ውስጥ ትንሽ ሽብር ሆነ። እሱ ጎበዝ ነበር። እርሱ ጎበዝ ነበር። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ጽፎ ነበር ፣ ማለቱ ፣ በእርግጥ በሁሉም ነገር አሳቦችን አቅርቧል። ከዚያም፣ በሦስተኛ ደረጃ ፣ አርስቶትል የሚናገረው ሁሉ ከክርስትና ጋር የሚቃረን ይመስላል፣ ስለዚህ፣ በሆነ መንገድ ክርስትናን ትክክል አይደለም ብሎ ሊናገር ይችላል ተብሎ ይፈራ ነበር። ቶማስ ይህንን ነገር በጣም ፣ በጣም በቁም ነገር- ይህን ፍልስፍና በቁምነገር ያዘው፤ በተመሳሳይ ሁኔታ ደግሞ የእምነቱን ትክክለኛነት በሚገባ መያዝ ቻለ። ለክርስትና እምነት ጠንካራ ፣ ጥልቅ ፣ መሰጠት ነበረው። ከዚህም ባሻገር ለክርስትናም መንፈሳዊ ቁርጠኝነት ነበረው። ስለሆነም ሁለቱን ሊገናኙ በሚችሉባቸው ጉዳዮች ላይ መሥራት ቻለ።

— ዶ/ ጄምስ ኬ ዲው ፣ ጁኒየር

በታዋቂው የሱማ ቲኦሎጊካ አኩናስ በክፍል 1 ጥያቄ 1 አንቀጽ 7 ሥነ-መለኮትን “ቅዱስ አስተምህሮ” በማለት ጠርተውታል- እንዲህ በማለትም ተርጉሞታል:

[የተዋሃደ] ሳይንስ ሆኖ ሁሉም ነገሮች በእግዚአብሔር ሥር የሚስተናገዱበት ሳይንስ - እነዚህ ነገሮች እራሳቸው እግዚአብሔር ስለሆኑ ወይም እግዚአብሔርን የሚያመለክቱ ናቸው።

የዚህ ፍቺ ሁለት ልኬቶች ልዩ ትኩረት ሊሰጣቸው ይገባል። አኩናስ ሥነ-መለኮትን እንደ “ሳይንስ” እንደላየ በመጀመሪያ ልብ ማለት ይገባል።

አሁን እዚህ ፣ አኩናስ በዘመናዊው የቃላት ትርጉም ሳይንስን አልጠቀሰም። ይልቁንም “ሳይንስ” የሚለውን ቃል በቀድሞው እና በሰፊው “የአዕምሯዊ ወይም ምሁራዊ ፍለጋ” ን ተጠቅሟል። ከዚህ አንፃር፣ ሥነ-መለኮት የተወሰነ ግብ ያለው አካዴሚያዊ/የትምህርት ተግባር ነው። ሰዎች ባዮሎጂን፣ ሥነ-ልቦናን ፣ ሥነ ጽሑፍን ፣ ሕግን ወይም ታሪክን እንደሚያጠኑ ሁሉ ፣ የነገረ -መለኮት ምሁራን ሥነ -መለኮትን እንደ አካዴሚያዊ/የትምህርት መስክ ይማራሉ።

በአኩናስን እይታ ፣ የሥነ-መለኮት ምሁራ ተግባር በዋነኝነት ስለ ትምህርቶች ወይም ጽንሰ-ሀሳቦች ማሰብ ፣ መናገር ወይም መጻፍ ነበር። በእርግጥ፣ አኩናስ ሥነ-መለኮት በሁሉም የክርስትና ሕይወት ልኬቶች ላይ ተግባራዊ ተጽዕኖ ሊኖረው ይገባል የሚል እምነት ነበረው። ግን እርሱ በዋነኝነት ሥነ -መለኮትን እንደ ሳይንስ ፣ እንደ አዕምሯዊ ፍለጋ ይረዳ ነበር።

ሥነ መለኮት የተዋሃደ ሳይንስ ከመሆኑ በተጨማሪ ፣ አኩናስ የሥነ መለኮት የትምህርት መስክ በሁለት ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ እንደሚያተኩር ተናግሯል። በአንድ በኩል ፣ የሥነ-መለኮት ምሁራን ስለ “እግዚአብሔር ራሱ” የሚመለከቱ ጉዳዮችን ያነሳሉ።

ለምሳሌ ፣ የነገረ -መለኮት ምሁራን እንደ እግዚአብሔር ባሕርያት - ሁሉን አዋቂነቱ ፣ ሁሉን ቻይነቱ ፣ ቅድስናው እና የመሳሰሉት - እንዲሁም ዕቅዱን እና ሥራዎቹን በመሳሰሉ ጉዳዮች ላይ የሚያምኑትን ያዘጋጃሉ። ብዙውን ጊዜ እነዚህን እና መሳሰሉ ርዕሶችን “ሥነ-መለኮት ትክክለኛ” ጥናት ብለን እንጠራቸዋለን። የምናጠናው ነገር እግዚአብሔር ራሱን ነው።

በሌላ በኩል ፣ ለአኩናስ ፣ የሥነ -መለኮት መስክ “እግዚአብሔርን በሚያመለክቱ” መንገዶች የሌሎች ትምህርቶች ጥናት እንደሆነ ተናግሯል። እነዚህ ትምህርቶች ብዙውን ጊዜ ስለ እግዚአብሔር ሳይጠቅሱ በሌሎች ትምህርቶች ውስጥ ይብራራሉ ፣ ነገር ግን የሥነ-መለኮት ምሁራን ከእግዚአብሔር ጋር በተያያዘ ያጠናቸዋል። ለምሳሌ ፣ የፍጻሜ ጥናት ፣ የመጨረሻዎቹን ነገሮች ማጥናት ፣ “አጠቃላይ ሥነ -መለኮት” ብለን በምንጠራው ውስጥ አስፈላጊ ርዕሰ ጉዳይ ነው። ስለ ሰው ልጅ ተፈጥሮ ፣ ክፋት እና ኃጢአት ፣ ቤዛነት እና ተመሳሳይ ርዕሰ ጉዳዮች የክርስትና ትምህርቶች ሁሉም ትክክል ሥነ -መለኮት ባይሆኑም ሥነ -መለኮታዊ ሥነ -መለኮት ውስጥ ይካተታሉ። ስር ይወድቃሉ።

የአኩናስ ዓይነተኛ የሥነ-መለኮት ፍቺን በአዕምሯችን ይዘን፣ ከ1797 እስከ 1878 የኖረው ከፕሮቴስታንት የሥነ-መለኮት ሊቅ ቻርለስ ሆጅ ተመሳሳይ አመለካከት እንይ።

ቻርለስ ሆጅ

ምንም እንኳን የፕሮቴስታንት የሃይማኖት ሊቃውንት ከሮማ ካቶሊክ አቻዎቻቸው በብዙ መልኩ ቢለዩም፣ በጥቅሉ፣ መሠረታዊውን የሥነ-መለኮት ትርጉም በከፍተኛ ሁኔታ አልለወጡም። የፕሪንስተን ቻርለስ ሆጅ በቅንብራዊ ሥነ-መለኮቱ መግቢያ ምዕራፍ 2 ፣ ክፍል 1 ውስጥ ሥነ -መለኮትን እንደሚከተለው ገልጿታል-

እውነታዎች የእግዚአብሔርን ተፈጥሮ እና ከእርሱ ጋር ያለንን ግንኙነት የሚመለከቱ እስከሆኑ ድረስ የመለኮታዊ መገለጫ እውነታዎች ሳይንስ ነው።

እዚህ ማየት እንደምንችለው የሆኑ ትርጓሜ ከአኩናስ ትርጓሜ ጋር በጣም ተመሳሳይ ነው። ሁለቱም አኩናስ እና ሆኑ ሥነ-መለኮትን “ሳይንስ” ብለው ገልጸዋል። ልክ እንደ አኩናስ ፣ ሆኑ ሥነ-መለኮትን በዋናነት እንደ አካዴሚያዊ/ የትምህርት መስክ ይመለከታል። እንዲሁም በዘመኑ የተፈጥሮ ወይም የፊዚካል ሳይንስ ዘዴዎችን ለሥነ-መለኮት ምሁራን አርአያነት እስከመጠቀም ድርሷል። በቅንብራዊ ሥነ-መለኮት መግቢያ፣ ምዕራፍ 1 ፣ ክፍል 1 ውስጥ ሆኑ ሥነ-መለኮትን ከተፈጥሮ ሳይንስ ጋር ያወዳደረበትን መንገድ አዳምጡ።

መጽሐፍ ቅዱስ ተፈጥሮ ከኬሚስትሪ ወይም ከሜካኒክ ሥርዓት ይልቅ ቅንብራዊ ሥነ-መለኮታዊ አይደለም። እነዚህ ነገሮች የሚወሰኑባቸውን ሕጎች ለማወቅ የኬሚስትሪው ባለሙያ ወይም ሜካኒካል ፈላስፋ የሚመረመሩትን በተፈጥሮ ውስጥ እናገኛቸዋለን። ስለዚህ፣ መጽሐፍ ቅዱስ የሥነ-መለኮት ምሁራ እርስ በእርሳቸው ያላቸውን ውስጣዊ ግንኙነት ለማሳየት የሚሰበስቡባቸውን፣ የሚያረጋግጣቸውና የሚያቀናጃቸውን እውነቶች የያዘ መጽሐፍ ነው።

ቻርለስ ሆኑ - ቅንብራዊ ሥነ-መለኮት

ቻርለስ ሆኑ የ 1800 ዎቹ ሰው ነበር ፣ እና በ 1800 ዎቹ “ሳይንስ” የሚለው ቃል ከዛሬው የበለጠ ሰፊ ባለ ትርጉም ጥቅም ላይ ውሏል። ለዘመናዊ ጀሮዎች ሥነ-መለኮትን እንደ ሳይንስ ማሰብ የሚረብሽ ይመስላል ምክንያቱም ሳይንስን እንደ ጠንካራ ሳይንስ እናስባለን። ነገር ግን በ 1800 ዎቹ ሳይንስ በተወሰነ ጥያቄ ላይ ያተኮረ የተደራጀ ፣ ስልታዊ የቀነባበረ የእውቀት አካል ነበር። ስለዚህ ሆኑ በዘመኑ ሳይንስን እንደ ታሪክ ፣ የጂኦግራፊ ሳይንስን በመጥቀስ ቅንብራዊ ሥነ-መለኮቱን ይከፍታል። ዛሬ እነዚያን እንደ ሳይንስ አናስብም ፣ ግን በእርሱ ዘመን እነዚህ ሳይንስ ነበሩ። እንዲሁም በዘመኑ ፣ ሳይንስ እና ሳይንሳዊ ዘዴው በፊቱ ባለው ምዕተ-ዓመት ውስጥ በጣም ብዙ የተከናወኑ ከመሆናቸው የተነሳ እውቀትን ለማግኘት እንደ ዘዴ በጣም የተከበረ ነበር። ነገር ግን ከዚያ በተጨማሪ ሥነ-መለኮት የእውነቶች አደረጃጀት መሆኑን ለማጥላት ፈለገ፤ እርሱ እይታ ሥነ-መለኮት እውነታዎችን ማከማቸት ብቻ አይደለም። ስለዚህ ልክ እንደ አስትሮኖሚ፣ አንድ የሥነ-ፈለክ ተመራማሪ የሰማይ አካላትን እንዲሁ አይመለከትም እና ስለእነርሱ እውነታዎችን ብቻ አይዘረዝርም። ነገር ግን እነዚያን እውነታዎች ወጥነት ባለው ስርዓት ለማደራጀት ይሞክራል፤ የስነ ፈለክ ጥናት ይህ ነው። በሥነ-መለኮት ውስጥ ፣ የነገረ-መለኮት ምሁራ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነታዎች ይመለከታል እና የመጽሐፍ ቅዱስን እውነታዎች ብቻ አይዘረዝርም፤ ግን እነዚያን ሁሉ እውነታዎች እርስ በርስ ያላቸውን ግንኙነት አይተን እንድናደንቅ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነታዎችን ወስዶ ያቀነባብራቸዋል።

— ዶ/ር ላሪ ትሮተር

ለሆኑ ፣ የሥነ-መለኮት ምሁራ አንድ ሳይንቲስት ተፈጥሮን ለማጥናት በሚቀርብበት መንገድ መጽሐፍ ቅዱስን መቅረብ ነበር። እርሱ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነታዎች መሰብሰብ ፣ መተንተንና ማደራጀት ነበረበት። እንዲሁም ሆኑ ሥነ-መለኮት በክርስትና አኗኗር ላይ ተግባራዊ መሆን እንዳለበት ያምናል። ግን፣ ልክ እንደ አኩናስ ፣ ሆኑ ይህንን እንደ መደበኛ ሥነ-መለኮት ማዕከላዊ ትኩረት አላየውም። ይልቁንም ፣

የመደበኛ ሥነ-መለኮት ሥራን በአብዛኛው ወደ ምሁራን እና ምሁራዊ ሥራ በመገደብ ከሰዎች ሕይወት ጋር ማዛመድን ለአገልጋዮች እና ፓስተሮች የመስጠት አዝማሚያ ነበረው።

ሆኖ ሥነ-መለኮትን እንደ ሳይንስ ከመግለፅ በተጨማሪ በሥነ-መለኮት ውስጥ ሁለት ዋና ዋና ርዕሰ ጉዳዮች ነበሩ - የመጀመሪያው ፣ “የእግዚአብሔር ተፈጥሮ” እና ሁለተኛው ፣ “ከእሱ ጋር ያለን ዝምድና”። ይህ ባለሁለት ሥነ-መለኮት ክፍፍል በሥነ-መለኮት ትክክለኛ እና አጠቃላይ ሥነ-መለኮት በማለት አኩናስ ካስቀመጠው ክፍፍል ጋር ተመሳሳይ ነው።

በአኩናስ እና ሆኖ ሥራዎች ውስጥ የተለመዱ የስነ-መለኮት ትርጓሜዎችን ከተመለከትን፣ ሦስተኛውን አመለካከት መመልከቱ ጠቃሚ ይሆናል። ከ 1576 እስከ 1633 የኖረው ፕዩሪታን ተፅዕኖ ፈጣሪ የነበረው ዊልያም አሜስ የሥነ-መለኮት ሥራን በሚያስገርም ሁኔታ በተለየ መንገድ አስቀምጧል።

ዊልያም አሜስ

አሜስ “የሥነ-መለኮት እምብርት” በሚለው መጽሐፍ መክፈቻ ክፍል ላይ ሥነ-መለኮት ትኩረት ማድረግ ያለበት፡

ለእግዚአብሔር መኖር አስተምህሮ ወይም ትምህርት ላይ ነው።

አሁን ፣ የእርሱ አመለካከቶች በሥነ-መለኮት ላይ ባህላዊ አመለካከቶችን የሚያንፀባርቁ እንደነበሩ ከአሜስ ጽሑፎች ግልፅ ነው። እርሱ እዚህ እንዳስቀመጠው ሥነ-መለኮት “አስተምህሮ ወይም ትምህርት” ነው - ሀሳቦችን በእውቀት መከታተል ነው። ግን እርሱ ሥነ-መለኮትን እንደ “ሳይንስ” አለመጥቀሱን ልብ ማለት አስፈላጊ ነው። ይልቁንም ፣ እርሱ በአኩናስ እና በሆኖ ቋንቋ አጠቃቀም ከተነጻባረቁ ሥነ-መለኮትን ወደ ሌሎች የአካዳሚክ ትምህርቶች ጋር ለማቀራረብ መመኮርን ትኩረት አልሰጠውም። ይልቁንም ፣ የነገረ መለኮት እምብርቱን - የሥነ-መለኮት ማዕከላዊ ትኩረትን - “ለእግዚአብሔር መኖር” ብሎ ለይቶታል።

አኩናስ እና በተወሰነ ደረጃ ሆኖ፣ ሥነ-መለኮትን እንደ እውነታዎች እና ሀሳቦች ስብስብ ተመልተውታል። ግን ለአሜስ ፣ የሁሉም ሥነ-መለኮታዊ ጥረቶች ግብ እግዚአብሔርን እንዴት ማገልገል እንደሚቻል ያካትታል። አሜስ ሥነ-መለኮትን በዋነኝነት በእውቀት ፣ በእውነተኛ ፍለጋ ላይ ከመገደብ ይልቅ ልምምድን ወይም ፕዩሪታኖች “ሙከራ” ብለው የሚጠሩትን ወደ ሥነ-መለኮት ትኩረት አመጣው። በአሜስ እይታ ፣ እኛውን በጣም አስፈላጊው የሥነ-መለኮት ልኬት በእግዚአብሔር ፊት አማኝ የሚኖረው ሕይወት ላይ ትኩረት ማድረግ ነው።

የአኩናስ፣ የሆኖ እና የአሜስ አመለካከቶችን ከግምት ውስጥ በማስገባት ፣ በዘመናዊው የሥነ-መለኮት ምሁር ጅን ፍሬም የቀረበውን አራተኛ ዓይነተኛ ፍቺ ደግሞ እንመልከት።

ጅን ፍሬም

ፍሬም “የእግዚአብሔር እውቀት ዶክትሪን» በሚለው መጽሐፍ ምዕራፍ 3 ላይ ሥነ-መለኮትን እንደሚከተለው ገልጾታል፡

በሁሉም የሕይወት ዘርፎች ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ተግባራዊ ማድረግ ነው።

አሁን፣ በሌላ በታ ፍሬም ሥነ-መለኮት የክርስትና ትምህርትን ወይም ዶክትሪን አዕምሯዊ ፍለጋን እንደሚያካትት አረጋግጧል። ግን እዚህ ፍሬም ሥነ-መለኮት “ለሁሉም የሕይወት ዘርፎች” የእግዚአብሔር ቃል “አተገባበር” መሆኑን አፅንዖት ሰጥቷል።

ለፍሬም፣ ሥነ-መለኮት ስለ ባህላዊ፣ በአንጻራዊነት አካዳሚ ጉዳዮች ስብስብ ብቻ ማሰብ አይደለም። በምትኩ፣ እንደ አሜሪካ፣ ፍሬም ሥነ-መለኮትን እንደ ትግበራ ይመለከታል። ቅዱሳን መጻሕፍትን በሕይወት መተግበር የሁሉም የክርስትና ሥነ-መለኮታዊ ሥራ ዋና አካል ነው።

ሥነ -መለኮት በእርግጥ ወደ ሁለት የተለያዩ አቅጣጫዎች ሊሄድ ይችላል። በትምህርት ፍለጋ መንገድ ውስጥ ሊሄድ ይችላል እና ያ ሕጋዊ እና አስፈላጊ ነገር ሊሆን ይችላል። እንዲሁም ደግሞ ወደ ሕይወት አተገባበር አቅጣጫ ሊሄድ ይችላል። ከሚያስደስት አንዱ አካል ሰዎች በእነዚያ መካከል መምረጥ እና እርስ በእርስ መቃወማቸው ነው። በቤተክርስቲያን ውስጥ ለሕይወት አተገባበር ላይ በትክክል አፅንዖት አለ ፣ ስለዚህ እኛ መረጃን ብቻ ሳይሆን ፣ በሕይወታችን ውስጥ እንዴት እንደሚተገበር ማወቅ እንፈልጋለን። ያ ጥሩ እና ሕጋዊ እና በመጨረሻም የዚህ ሥነ-መለኮት ትክክለኛ መጨረሻ - በእግዚአብሔር እንዴት ደስ እንደምንሰኝ፣ እንዴት እንደምናመልከው ፣ በዚህ ዓለም እንዴት እንደምንታዘዘው ማወቅ ነው። ያንን አፅንዖት ስንሰጥ፣ “የአካዳሚክ ሥነ-መለኮት ለእኛ ለምን አስፈላጊ ይሆናል?” ማለት እንችላለን። ግን በእውነቱ ፣ አስፈላጊ ሊሆን ይችላል ምክንያቱም እኛ ሐቀኛ እንድንሆን ሊያግዝን ይችላል። እውነታው ፣ ቅዱሳን መጻሕፍትን ወስደን መሞከር እና ተግባራዊ ማድረግ እና “ሥነ -መለኮት እዚህ አለ እና በሕይወታችን እንዴት እንደሚሠራ እንሆ” ማለት እንችላለን። ግን ሥነ -መለኮቱ ስህተት ቢኖረውስ? በታሪካዊ ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ እና በቋንቋ እይታ ትክክል ያልሆኑ ነገሮችን ብንናገርስ? ስለዚህ ፣ በሥነ-መለኮት ምሁራን ዘንድ እንደሚባለው ጥሩ ሥነ-መለኮት የሕዝብ ሥነ-መለኮት ነው። ለትችት ክፍት ነው። ለግብረ-መልሰ ክፍት ነው ምክንያቱም እኛ ሕያው እግዚአብሔርን እንጂ ጣዖትን አለማምለካችንን ማረጋገጥ እንፈልጋለን፤ ስለዚህ ያ ጥሩ ሥነ -መለኮት ሕይወታችንን ሊቀርጽ ይችላል። ስለዚህ ቁምነገሩ ስለትግበራ መሆን አለበት። ሆኖም ግን በአተረጓጎማችን ላይ ጥልቅና ጠንቃቃዎች መሆን ተገቢ ነው።

— ዶ/ር ኬሊ ኤም ካፒክ

ቀደም ብለን እንዳየነው እነዚህ ዓይነተኛ የሥነ-መለኮት ትርጓሜዎች ተመሳሳይነት አላቸው። ነገር ግን በመደበኛ ሥነ-መለኮት መስክ ሁለት የተለዩ አፅንዖቶችን ወይም ዝንባሌዎችን ያንፀባርቃሉ።

አቅጣጫዎች

እነዚህን ዝንባሌዎች ለመዘርዘር ፣ በሥነ-መለኮት ውስጥ የአካዳሚክ አቅጣጫ የምንለውን በመጀመሪያ እንመለከታለን። ከዚያ አንዳንድ የሥነ-መለኮት ምሁራን ወደ መስኩ የወሰዱትን የሕይወት አቅጣጫ እንመለከታለን። በትምህርታዊ አቅጣጫ እንጀምር።

የትምህርት አቅጣጫ

በአንድ በኩል፣ አኩናኝ እና ሆጅ በሥነ-መለኮት ውስጥ አካዳሚ አቅጣጫን ይወክላሉ። የእነርሱ አመለካከት አብዛኛዎቹን የክርስቲያን የሥነ-መለኮት ምሁራን አመለካከት ያንፀባርቃል። በቀላል አነጋገር፣ ሥነ-መለኮትን ከቃሉ ሥርወ-ቃል ወይም የቋንቋ ዳራ ጋር በሚዛመዱ መንገዶች ይገልጻሉ። “ሥነ-መለኮት” ከሁለት የግሪክ ቃላት የተገኘ ነው - theos (θεός) ፣ ትርጉሙ “እግዚአብሔር” እና ሎጊ (λόγος) ፣ “ትምህርት ወይም ጥናት” ማለት ነው። ስለዚህ የቃሉ ሥርወ-ቃል ሥነ-መለኮት “የእግዚአብሔር ትምህርት ወይም ጥናት” መሆኑን ይጠቁማል። ይህ የሥነ-መለኮት ትምህርታዊ ግንዛቤ ጥንትም ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የብዙዎቹን የሥነ-መለኮት ሥራዎችን ያንጸባርቃል።

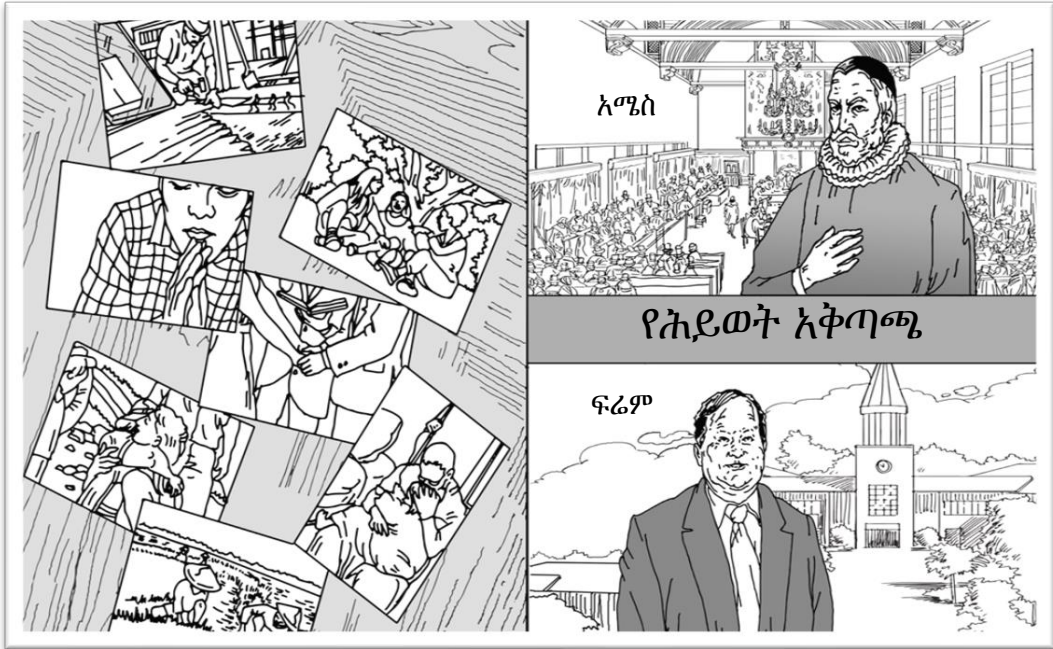
በእርግጥ ፣ ስለ እግዚአብሔር እና ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ያላቸውን ርዕሰ ጉዳዮች ማጥናት ብቻ በራሱ ግብ መሆን አለበት ብሎ የሚናገር ቅን ክርስቲያን የሥነ-መለኮት ምሁር የለም። ታማኝ ክርስቲያኖች ሥነ-መለኮት በአንድ ወይም በሌላ መንገድ በሕይወታቸው ላይ ተግባራዊ እንደሚሆን ያረጋግጣሉ። ነገር ግን በዚህ አውራጃ፣ ባህላዊ አመለካከት ፣ በአማኞች የዕለት ተዕለት ሕይወት ላይ መተግበር እንደ ዋና አይታይም። ይልቅም ምሁራዊ ፣ ትምህርታዊ ጉዳዮችን በመደበኛ ሥነ-መለኮት ውስጥ ከተዳሰሰ በኋላ የምናደርገው ሁለተኛ ሥራ በሰዎች ሕይወት መተርጎምን - ብዙውን ጊዜ “ተግባራዊ ሥነ-መለኮት” የሚባለው ይከተላል። መደበኛ ሥነ-መለኮት ብዙውን ጊዜ ለመደበኛ ኑሮ ትኩረት አይሰጥም። በትምህርት ተሰጥኦ ያላቸው ጥቂት ሰዎች ብቻ በማንኛውም ጉልህ ደረጃ የሚሰተፉበት መድረክ ነው። በሥነ-መለኮት ውስጥ በአብዛኛው ምጡቅ አእህግሮ ያላቸው ሰዎች ስብስብ እንደሆነ ይታሰባል።

በሌላ በኩል፣ በሥነ-መለኮት ውስጥ ወደ አካዳሚክ አቅጣጫ ከመሄድ ይልቅ ፣ አንዳንድ የሥነ-መለኮት ሊቃውንት ሥነ-መለኮትን ከሕይወት አቅጣጫ ይመለከታሉ።

የሕይወት አቅጣጫ

አሜሪካ እና ፍሬም ሥነ-መለኮትን ለሕይወት ተግባራዊ ማድረግ ሁለተኛ ተግባር እንደሆነ ማሰብ ትክክል አለመሆኑን ያመለክታሉ። ይልቅም፣ ሥነ-መለኮት በክርስትና እምነት ውስጥ ሥነ-መለኮታዊ ትንታኔ ማድረግ ነው።

በርግጥ ፣ ባለፉት ክፍለ ዘመናት፣ ሥነ-መለኮትን በሁለንተናዊ መልኩ እንደ አማኝ ከመኖር ጋር የተቆራኘ አድርገው ያዩ የሥነ-መለኮት ምሁራን ነበሩ። ነገር ግን ቀደም ባሉት ጊዜያት በአንጻራዊ ሁኔታ ሲታይ ጥቂት ታዋቂ የሥነ-መለኮት ሊቃውንት ይህንን አመለካከት ይይዙ ነበር። ከቅርብ አሥርተ ዓመታት ወዲህ ግን ሥነ-መለኮት በአዕምሯዊ ጉዳዮች ላይ ብቻ ሊጨነቅ ይገባል የሚለውን ጽንሰ-ሀሳብ የክርስትና የሥነ-መለኮት ሊቃውንት ውድቅ እያደረጉት ነው። እነርሱ መደበኛውን የሥነ-መለኮት እንደ አካዳሚክ ብቻ ወይም ለክርስትና ሕይወት መሠረት እንደሆነ ብቻ መታየት የለበትም የሚል አቋም አላቸው። በእነርሱ እይታ ሥነ-መለኮት ለክርስቶስ መኖርን በጥልቀት የሚያጠና የትምህርት መስክ ነው።

የሥነ-መለኮት ሊቃውንት በቅዱሳን መጻሕፍትን በጥንቃቄ ሲያጠኑ፣ ፍቅር፣ መስጠት እና ክርስቶስን ማገልገል ስለ ነገሮች ማሰብ ብቻ ሳይሆን እያንዳንዱን የሕይወታችን ገጽታ እንደሚያካትት ይበልጥ ተረድተዋል። ከቅርብ አሥርተ ዓመታት ወዲህ ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ከጊዜ ወደ ጊዜ ጉልህ እየሆነ መጥቷል ምክንያቱም በሁሉም የጥናት መስክ ውስጥ ያሉ ምሁራን የሕይወት ልምዶቻቸው በአካዳሚክ መስኮች ላይ ምን ያህል ተጽዕኖ እንደሚሰጥ መቀበል ጀምረዋል። በዓለም ውስጥ በጣም ተሰጥኦ ያላቸው ምሁራን እንኳን ከባህሎቻቸው እና የሕይወት ልምዶቻቸው ተጽዕኖ ማምለጥ አይችሉም። ወደ መደበኛ ሥነ-መለኮት ሲመጣም ተመሳሳይ ነው። ስለ ምሁራን ሰብአዊነት እና የግል ሕይወታቸው በትምህርት ሥራቸው ላይ ምን ያህል የጠለቀ ተጽዕኖ እንደሚኖረው ማስታወስ አለብን።

ለምሳሌ ፣ ሳይንቲስቶች እና የሕክምና ባለሙያዎች ፣ አንድ ጊዜ በተጨማሪ ነባራዊ እውነታዎች ላይ የተመሠረተ አካሄድ እንደሚሄዱ ይታሰብ ነበር፣ አሁን እንደ ተራ ሰዎች ይታያሉ። ከጥቂት አሥርተ ዓመታት በፊት ሊታሰብ በማይችል መንገድ በየጊዜው አስተያየታቸውን ጥያቄ ውስጥ ማስገባት ጀምረዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ ቤተክርስቲያንም የሥነ-መለኮት ምሁራን የቱንም ያህል ብሩህ ቢሆኑ፣ ተራ ሰዎች እንደሆኑ በግልፅ መገንዘብ ጀምረዋል። ተጨማሪ እውነታ ታዛቢዎች ነን እስከሚሉ ድረስ ፣ አመለካከታቸው ከሕይወት ልምዶቻች በጥልቀት የተያያዘ ነው። ስለሆነም በዚህ ዘመን ሥነ-መለኮትን ከአካዳሚክ አቅጣጫ ብቻ መመልከት እምብዛም ተቀባይነት የለውም፤ ከሕይወት ጋር ማዛመድ የሚለው አሳብ ከመቼውም ጊዜ በላይ ተቀባይነት እያገኘ ነው።

እስካሁን ድረስ፣ አራት የተለመዱ የሰነ መለኮት ትርጓሜዎችን እና እነርሱ የሚወክሏቸውን ሁለት አስፈላጊ አቅጣጫዎችን ዳስሰናል። አሁን ወደ ኋላ መለስ ብለን እነዚህን አቅጣጫዎች በዝርዝር እንገመግማለን።

ግምገማዎች

ብዙዎቻችን “ትልቁ ጥንካሬያችን ትልቁ ድክመታችንም ሊሆን ይችላል” የሚለውን አባባል ሰምተናል። ይህ ምን ማለት እንደሆነ ሁላችንም እናውቃለን። እምነታችን ፣ አመለካከታችን እና ድርጊቶቻችን ለእኛ ትልቅ ዋጋ ሊኖራቸው ይችላል ፤ ግን ካልተጠነቀቅን ሊጎዱን ይችላሉ። በብዙ መንገዶች፣ በሥነ-መለኮት ውስጥ ሁለቱም አካዳሚክና እና የሕይወት አቅጣጫዎች ብዙ ጥቅሞችን ይሰጣሉ። ግን የመጉዳት አቅምም አላቸው። ስሆንም ሁለቱንም የሥነ-መለኮታዊ አቅጣጫዎችን ለመገምገም ጥቂት ጊዜን መውሰድ አለብን።

ግምገማዎቻችንን ስናደርግ፣ በሥነ-መለኮት መደበኛ ትምህርት የሁለቱም የአካዳሚክ አቅጣጫ እና የሕይወት አቅጣጫ ጥቅሞችን እና ጉዳዮችን እንመለከታለን። በአካዳሚክ አቅጣጫ እንጀምር።

አካዳሚክ አቅጣጫ

ለሥነ-መለኮት አካዳሚያዊ አካሄዶች ትልቁ ጥቅም ወይም ጥንካሬ ምናልባት ለሰው ልጅ እጅግ አስደናቂ ከሆኑት የእግዚአብሔር ስጦታዎች አንዱን ማለትም ምክንያታዊ ችሎታችንን አፅንዖት መስጠታቸው ነው። እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የማሰብ ችሎታን ሰጥቷቸዋል፤ እናም ሥነ-መለኮታዊ እውነትን በሚጠኑበት ጊዜ የሥነ-መለኮት ምሁራን እነዚህን ችሎታዎች እንደሚጠቀሙ ይጠበቃል።

በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ጥበብና ሰዎች የማሰብ ችሎታቸውን ለአምላክ አገልግሎት በማዋላቸው አክብሮት አግኝተዋል። ጥበብና መሆን እውነተኛ የሆነውን ነገር ማሰላሰል እና ከእነዚያ ምክንያታዊ ጥያቄዎች ውስጥ የሚጣጣሙ የእምነት ስብስቦችን ማዘጋጀት መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ያሳያል። ለምሳሌ፣ ሰለሞን ነገሮችን የማሰብ ችሎታውን ስለተጠቀመበት እንደ ጥበብና ተቆጥሯል። በ 1 ነገሥት 4:29-31 ውስጥ ለሰለሞን የተሰጠውን ከፍ ያለ ውዳሴ እንመልከት።

እግዚአብሔርም ለሰለሞን እጅግ ብዙ ጥበብና ማስተዋል በባሕርም ዳር እንዳለ አሸዋ የልብ ስፋት ሰጠው። የሰለሞንም ጥበብ በምሥራቅ ካሉ ሰዎች ሁሉ ጥበብና ከግብጽ ጥበብ ሁሉ ሰለጠ። ከሰውም ሁሉ ይልቅ ከኢይዝራኤላዊው ከኤታንና ከሚሳኦል ልጆች ከሄማንና ከከልቀድ ከደራልም ይልቅ ጥበብና ነበረ። በዙሪያውም ባሉ አሕዛብ ሁሉ ዝናው ወጣ። (1 ነገ. 4:29-31).

በተመሳሳይ ፣ የመጽሐፍ ቅዱስ የጥበብ ጽሑፎች ታማኝ አማኞችን የማመዛዘን ችሎታቸውን እንዲያዳብሩ እና እንዲጠቀሙበት በተደጋጋሚ ጥሪ ያቀርባሉ።

እግዚአብሔር በአጠቃላይ እና በጸጋ በብዙ መንገዶች ለእኛ ገልጦልናል ፣ ስለዚህ በትክክል እግዚአብሔርን እና ማንነቱን እና ከእኛ የሚፈልገውን ነገር፣ ሰዎች በሚሰብኩልን እና ቅዱሳት መጻሕፍትንም በማንበብ በትክክል ልንረዳ እንችላለን። ስለዚህ ያ ማለት የክርስትናን እምነት ለመረዳት የአዕምሯዊ ችሎታችንን መጠቀም አያስፈልገንም ማለት አይደለም። ጳውሎስን ተመልከቱ፤ በሐዋርያት ሥራ 17 ውስጥ ከፈላስፎች ጋር በተገናኘ ጊዜ ፣ እርሱ በእውነቱ የማመዛዘን ችሎታዎቹን ተጠቅሞ ስለሚያምንባቸው ነገሮች ለማሳመን ጥረት አድርጓል። በዚህ በኩል አንዳንድ ሰዎችን ወደ ጌታ ማምጣት ችሏል። እኛ ደግሞ የክርስትናን እምነት ለመረዳት በመጀመሪያ የአዕምሯዊ ችሎታዎቻችንን መጠቀም ያለብን ይመስለኛል። በመጀመሪያ እግዚአብሔርን እና እርሱ ስለ ራሱ የገለጠውን እንድንረዳ ፣ ከዚያም ከእርሱ ጋር ትርጉም ያለው ግንኙነት እንዲኖረን ይጠቅመናል። ስለዚህ ማንም ስለእምነታችን ሲጠይቁን ፣ ፈላስፋም ይሁን ሌላ ማንም ሰው ፣ እኛ እንደዚያ ባለ መንገድ ክርስቲያናዊ እምነታችንን ለማብራራት በጥሩ ሁኔታ ላይ እንሆናለን። ጳውሎስ አደረገ። ስለዚህ ፣ የእኛን የአዕምሯዊ ችሎታዎች ወይም እግዚአብሔር የሰጠንን የማመዛዘን ስጦታ በመጠቀም የክርስትና እምነታችንን መረዳት መቻል ለእኛ በጣም በጣም አስፈላጊ ይመስለኛል።

— ቀሲስ ዶ / ር ሃምፍሬይ አኮራራም

ቅዱሳት መጻሕፍትን እና የክርስትናን አስተምህሮዎች በመረዳት ቤተ ክርስቲያንም ሆኑ አማኞች እንዲያድጉ ሥነ መለኮት በመደበኛ እና በስርዓት መማር በጣም አስፈላጊ ነው። ቤተክርስቲያን አብዛኛውን ጊዜ እነዚህን ትምህርቶች አትሸፍንም ፣ እናም የእግዚአብሔርን ቃል ማጥናት እና ለሌሎች ማስተማር የሚችሉ ሰዎችን ማሰልጠን አለብን ፣ መልእክቱን እና የእግዚአብሔርን ቃል ለሌሎች የማስተማር ጥልቀት ያለው ትውልድ ለመፍጠር ፣ ማሰልጠን፣ የወንጌል ሥርጭት ማካሄድ፣ ከቤተ ክርስቲያን ጋር ግንኙነት በተለይም

በቤተክርስቲያን እና በኅብረተሰቡ መካከል ያለው ግንኙነት ማጠናከር አስፈላጊ ነው።

— ቀሲስ አዳር አጃጅ ፣ ትርጉም

ጴጥሮስ በሐዋርያው ጳውሎስ ሥነ-መለኮት ላይ አስተያየት ሲሰጥ በ 2 ኛ ጴጥሮስ 3 15-16 ላይ የአዕምሯዊ ውስብስብነትን አስፈላጊነት አምኗል። እንዲህም ብሏል፡

የጌታችንም ትዕዛዥ መዳናችሁ እንደ ሆነ ቀጠረ። እንዲህም የተወደደው ወንድማችን ጳውሎስ ደግሞ እንደ ተሰጠው ጥበብ መጠን ጻፈላችሁ። በመልእክቱም ሁሉ ደግሞ እንደ ነገር ስለዚህ ነገር ተናገረ። በእነዚያ ዘንድ ለማስተዋል የሚያስችግር ነገር አለ። ያልተማሩትና የማይጸኑትም ሰዎች ሌሎችን መጸሐፍት እንደሚያጣምሙ እነዚህን ደግሞ ለገዛ ጥፋታቸው ያጣምማሉ። (2 ጴጥሮስ 3:15-16).

እንደምናየው ፣ የባህላዊ ሥነ-መለኮት አእምሯዊ ወይም ትምህርታዊ አፅንዖት መጽሐፍ ቅዱሳዊውን የመልካም ሥነ-መለኮት ጽንሰ-ሀሳብ አይቃወምም። በተቃራኒው ፣ ጠንካራ አስተሳሰብ የባህላዊ ሥነ-መለኮት ታላቅ ጥንካሬ ነው።

አሁንም ፣ ለሥነ-መለኮት ትምህርታዊ አቅጣጫዎች ዋጋ ቢኖረውም ፣ እነርሱ ለሚፈጥሯቸው አደጋዎች ሁል ጊዜ ንቁዎች መሆን አለብን። ብዙ ጊዜ ፣ የሥነ-መለኮት ሊቃውንት በሚገርም ችሎታ ስለ እግዚአብሔር እውነቶችን ይሰበስባሉ ፣ ይተነትናሉ እንዲሁም ያቀነባብራሉ፤ ነገር ግን እግዚአብሔርን ለማገልገል ተመሳሳይ ጥንቃቄ የተሞላበት ትኩረት መስጠት አይችሉም። የተራቀቀ ፣ ምክንያታዊ ሥነ-መለኮታዊ ትንተና ብዙውን ጊዜ በራሱ መጨረሻ ይሆናል። እኛ ስለ ሥነ-መለኮታዊ ትምህርቶች ብዙ ስለሚያውቁ ሰዎች በተለምዶ “ጥሩ የሥነ-መለኮት ምሁራን” እንደሆኑ እንቆጥራለን። ግን አንዳንድ ጊዜ ጥሩ የሥነ-መለኮት ምሁራን ሁል ጊዜ ጥሩ ሰዎች አይደሉም ብለን መቀበል አለብን።

አንድ ሰው ጥሩ የሥነ-መለኮት ምሁር ሆኖ ነገር ግን ጥሩ ሰው ወዳለመሆን የሚደርሰው እንዴት ነው? በሥነ-መለኮት ትርጉማችን ውስጥ ትምህርታዊ ተግባራትን ብቻ ያካተትን ከሆነ፣ ሥነ-መለኮት መሥራት ማለት በጥሩ ሁኔታ ማጥናት በጥሩ ሁኔታ መጻፍና እውነተኛ አሳቦችን ማስተማር እንደሆነ ስናሰብ ነው።

ጥሩ የሥነ-መለኮት ምሁር ፣ ወይም ጥሩ ሥነ-መለኮት ተብሎ የሚጠራ እና ጥሩ ሰው መሆን በጣም ይቻላል። ብዙ ጊዜ ሰዎች በእውነቱ ታላላቅ መጽሐፍትን ሲጽፉ ፣ ታላላቅ ስብከቶችን ሲሰብኩ ፣ የቤተክርስቲያን መሪዎች ሆነው ስለእነርሱ ስናጠና በእውነቱ ጥሩ ሰዎች እንዳልነበሩ እናውቃለን። ይህ ዐይነት ሁኔታ በጣም ብዙ ይከሰታል። ምክንያቱም ብዙውን ጊዜ ጥሩ የሥነ-መለኮት ሰውን ብልህ እና በአስተሳሰቡ ጠንክር ካለ ሰው ጋር እናያይዛለን፤ ነገር ግን ያ አስተሳሰብ በሕይወቱ ላይ ተጽዕኖ እያሳደረ መሆኑን አንመለከትም። ይህ በጣም ከባድ ችግር ነው... በሰራቸው ፣ በሥነ-ጥበባቸው ጥሩ ሊሆኑ ይችላሉ ፣ ግን እነርሱ በሚኖሩባቸው የሕይወት ዘይቤዎቻቸው በጣም መጥፎ ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ። አሁን ችግሩ ብዙውን ጊዜ ያንን ለመቀበል ፈቃደኛ አለመሆናችን ነው። እኛ እንደዚያ እንዲሆን ለመፍቀድ ፈቃደኞች መሆን አለብን። እኛ ምርጥ የሥነ-መለኮት ምሁራን የሚያቀርቡትን አሳቦች ወደ ተግባራዊ ሕይወት እንዲለውጡ ልንሞግታቸው ይገባናል። ችግር የሚሆነው ይህ ጉዳይ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን ውስጥ እና በመሪዎቻችን መካከል ሲሆን ነው ፣ ምክንያቱም እኛ ጥሩ የትምህርት ምሁራን ብቻ እንፈልግም። እኛ ጥሩ የሥነ-መለኮት ምሁራን የሆኑ ጥሩ ሰዎችን ሕይወታቸውን ከክርስቶስ መንገድ ጋር በማጣጣም የሚኖሩትን እንፈልጋለን።

— ዶ/ር ሪቻርድ ኤል ፕራት ፣ ጁኒየር

ሥነ-መለኮት ዝም ብሎ እውቀት ብቻ አይደለም። ሥነ-መለኮት በእውነቱ ልባችንን እና ሕይወታችንን የሚያሳውቅ እውቀት ነው። እንግዲህ ሰዎች ዕውቀት ካላቸው ፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ወይም ሥነ-መለኮታዊ ዕውቀት ካላቸው ፣ ግን አሁን በሕይወታቸው ላይ ተጽዕኖ እያሳደረ ካልሆነ - ማለትም ሰዎችን በሚይዙበት መንገድ ፣ በሚኖሩት ሕይወት እንዲሁም እግዚአብሔርን በሚያገለግሉበት መንገድ - እነርሱ ጥሩ ሥነ-መለኮት የላቸውም። እኔ በእርግጥ ሥነ-መለኮት አይደለም ብዬ እከራከራለሁ ፣ ምክንያቱም የሥነ-መለኮት ግብ ቅዱሳት መጻሕፍትን በሕይወታችን ውስጥ መተግበር ነው። ስለሆነም እንደ ጥሩ የሥነ-መለኮት ሊቆጠር የሚችል ነገር ግን ጥሩ ሰው ካልሆነ፣ በመጨረሻ ያ ሰው ጥሩ የሥነ-መለኮት ሰው አይደለም ብዬ እገምታለሁ።

— ቄስ ሁት ጋርማኒ

በክርስትና ሥነ-መለኮት ውስጥ የአካዳሚያዊ አቅጣጫዎች ጥቅሞችን እና ጉዳዮችን መገምገም አስፈላጊ እንደሆነ ሁሉ የሕይወት አቅጣጫዎችን ጥቅሞች እና ጉዳዮችም ማወቅ አለብን። ሥነ-መለኮት በቀጥታ ከሕይወት ጋር መገናኘት አለበት የሚለውን እያደገ የመጣውን ስምምነት እንዴት መገምገም አለብን?

የሕይወት አቅጣጫ

በብዙ መልኩ ፣ በሥነ-መለኮት ውስጥ የሕይወት አቅጣጫ ትልቁ ጥንካሬ አስፈላጊ የመጽሐፍ ቅዱስ እሴቶችን እንድንፈጽም ያስችለናል። እንደ ያዕቆብ 1:22 ያሉ ምንባቦች ከአካዳሚያዊ ሥነ-መለኮታዊ ፍለጋዎች ባሻገር እንድንሄድ ይጋብዙናል። ያዕቆብ እንዳስቀመጠው

ቃሉን የምታደርጉ ሁኑ እንጂ ራሳችሁን እያሳታችሁ የምትሰሙ ብቻ አትሁኑ። (ያዕቆብ 1:22).

የብዙ የሥነ-መለኮት ምሁራን የአዕምሮ ግብዝነት በያዕቆብ ቃላት ሙሉ በሙሉ ተጠቅሷል። ጥሩ ሥነ-መለኮት ወደ ትክክለኛው አኗኗር ይመራል እንጂ ትክክለኛ ትምህርት ብቻ አይደለም። የተለየ ነገር የምናምን ከሆነ ራሳችንን እያታለልን ነው። ይህ አይደለምን

ጳውሎስ በ 1 ቆሮንቶስ 8 ፣ 1 ላይ እንዲህ ሲል ያስጠነቀቀን:

“እውቀት ያስታብያል ፍቅር ግን ያንጻል።» (1 ቆሮንቶስ 8:1).

በ 1 ቆሮንቶስ 13:2 ላይ ሐዋርያው እንዲህ እስከሚለው ድረስ ደርሷል:-

ትንቢትም ቢኖረኝ ምሥጢርንም ሁሉና እውቀትን ሁሉ ባወቅ፣ ተራሮችንም እስካፈልስ ድረስ እምነት ሁሉ ቢኖረኝ ፍቅር ግን ከሌለኝ ከንቱ ነኝ። (1 ቆሮንቶስ 13:2).

ሐዋርያው ጳውሎስ እያንዳንዱን ምናባዊ ሥነ-መለኮታዊ ጽንሰ-ሀሳብ መረዳት ብንችልም ፣ እነዚህ ጽንሰ-ሐሳቦች የፍቅር ፍሬ ካልሰጡ የእኛ ሥነ-መለኮታዊ ጥረቶች ከንቱ ይሆናሉ ብለዋል።

ቅዱሳት መጻሕፍት ታማኝ የክርስቶስ ተከታዮች የሥነ-መለኮት አስተሳሰቦችን ለእግዚአብሔር መኖር በሚያስችል መንገድ እንዲያስኬዱት ይጋብዛሉ። በአንዳንድ ተጨባጭ ፣ ፅንሰ-ሀሳቦች ላይ ስለ ሥነ-መለኮት ትምህርት ብቻ ትኩረት ካደረግን በእውነት የመጽሐፍ ቅዱስ መስፈርቶችን አናሟላም። የቅዱሳት መጻሕፍት እሴቶችን የሚደግፍ ሥነ-መለኮት እኛ የምናምንበትን እምነቶች ሥጋ የሚያለብስ ሥነ-መለኮት ማዘጋጀት አለብን።

ሆኖም ፣ በተመሳሳይ ጊዜ ፣ ወደ ሥነ-መለኮት የሕይወት አቅጣጫዎች ማዘንበል ራሱ ከባድ አደጋን ያስከትላል ፣ በተለይም “ፀረ-ምሁራዊነት” ብለን የምንጠራውን አደጋ ሊያስከትል ይችላል። ብዙ ጊዜ ፣ ለክርስቶስ መኖር ዋጋ የሚሰጡ ክርስቲያኖች ጥንቃቄ የተሞላበት ፣ ጠንካራ ሥነ-መለኮታዊ ትንተናን ዋጋ ያሳጣሉ። አንዳንዶች ባህላዊ ፣ ትምህርታዊ-ተኮር መደቦች ሥነ-መለኮት ለክርስቲያናዊ ኑሮ ጎጂ እንደሆነ አድርገው ይመለከቱታል።

ሁላችንም ቅን ሰዎች እንደዚህ ያሉ ነገሮችን ሲናገሩ ሰምተናል፣ “ወደ እምነት አስተምህሮ ውስጥ መግባት ያለብን አይመስለኝም። ያ አእምሮአችንን ከክርስቶስ ላይ እንድናነሳ ያደርገናል።” ወይም “ሥነ-መለኮትን ማጥናት አያስፈልግዎትም ፣ በመንፈስ ብቻ ተሞሉ ” የሚል ንግግር ሰምታችሁ ይሆናል። ወይም ምናልባት ፣ “አእምሯዊ ክርስትና የሞተ ክርስትና ነው” የሚል አባባልም ሰምታችሁ ይሆናል። እነዚህ ጥሩ አማኞች ባህላዊ ፣ አስተምህሮ-ተኮር ሥነ-መለኮትን ይቃወማሉ። ይህ ለእምነቱ ፀረ-አዕምሯዊ አቀራረብ እንደሆነ ያስባሉ። እንደዚህ ያሉ አማኞች በጥብቅ በተፀነሰ ሥነ-መለኮት ላይ ሕይወታቸውን በጥንቃቄ ከመገንባት ይልቅ ብዙውን ጊዜ በጥንቃቄ ሳይመረምሯቸው በቀላሉ በመንፈሳዊ ውስጣዊ ስሜታቸው ላይ ይተማመናሉ። እውነት ነው እኛ ለክርስቶስ መኖር እና በመንፈስ መሞላት አለብን። እንዲሁም በእውቀት ላይ ያተኮረ ክርስትና ገዳይ ሊሆን ይችላል። ግን በተመሳሳይ ፣ ሁላችንም በቤተክርስቲያን ውስጥ የፀረ-አዕምሯዊነት ከባድ አደጋን መቃወም አለብን። ይህ ፀረ-አዕምሯዊነት ለብዙ አማኞች ሕይወት አስከፊ መዘዞችን ወደሚያስከትለው የክርስትና እምነት፣ የሐሰት ትምህርቶች እና የተሳሳቱ አመለካከቶች ማምጣቱ አይቀሬ ነው።

ጳውሎስ ይህንን አደጋ በ 2 ጢሞቴዎስ 2:15 ላይ ጢሞቴዎስን በዚህ መንገድ አበረታቶታል፤

የእውነትን ቃል በቅንነት የሚናገር የማያሳፍርም ሠራተኛ ሆኑ። የተፈተነውን ራስህን ለእግዚአብሔር ልታቀርብ ትጋ። (2 ጢሞቴዎስ 2:15).

እዚህ ጳውሎስ ጢሞቴዎስ የእውነትን ቃል በትክክል መያዝ እንዳለበት መክርታል። ግን ይህንን ለማድረግ ቀላል ሥራ አልነበረም። የእውነትን ቃል በአግባቡ ማስተናገድ ጢሞቴዎስ “ሠራተኛ” - ergates (ἐργάτης) በግሪክ - በትጋት የሚሠራ ሰውን የሚገልጽ ቃል - መሆን አስፈላጊው። የክርስትና ሥነ -መለኮትን መገንባት ጠንከር ያለ የአዕምሮ ሥራን ይጠይቃል።

እያንዳንዳችን ሥነ -መለኮትን የምንገልጽበትን መንገድ በጥንቃቄ መመልከት አለብን። አንዳንዶቻችን በተፈጥሮ ወደ አካዳሚ-ተኮር የሰነ-መለኮት እይታ አዘንብለን ሌሎች የሕይወት አቅጣጫዎችን ችላ እንላለን። ሌሎቻችን የአዕምሮ ጉዳዮችን ችላ በማለት ወደ ሕይወት አቅጣጫ እንመራለን። ከእነዚህ ጽንፎች ለመራቅ በሁለቱም አመለካከቶች ውስጥ ጥንካሬዎች እና አደጋዎች እንዳሉ አምነን መቀበል አለብን። የጥበብ መንገድ ሁለቱንም እይታዎች በአንድ ጊዜ ማቀፍ ነው። ለሁለቱም የአካዳሚክ ሥነ -መለኮት እና የሕይወት ሥነ -መለኮት ያስፈልጉናል።

ስለ ሥነ-መለኮት ትርጓሜዎች በርካታ ገጽታዎችን ከመረመርን በኋላ ፣ ሁለተኛውን ጉዳይ ማለትም የሥነ-መለኮት ግቦችን ለማየት ዝግጁ ነን። ክርስቲያኖች ሥነ -መለኮታቸውን በሚገነቡበት ጊዜ ወደ የትኞቹ ዓላማዎች መሄድ አለባቸው? እና እነዚህ ግቦች እርስ በእርስ የተገናኙት እንዴት ነው?

ግቦች

የእኛን ሥነ -መለኮት ስንገነባ ልንደርስባቸው የሚገቡ ግቦችን ማጠቃለል የምንችልባቸው ስፍር ቁጥር የሌላቸው መንገዶች አሉ። በእርግጠኝነት ፣ ኢየሱስ በቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ ውስጥ ስለ ታላላቅ ትዕዛዛት የተናገረው ቃል ተግባራዊ ይሆናል። ሥነ -መለኮት መገንባት እግዚአብሔርን በፍጹም ልባችን ፣ በሙሉ ነፍሳችን እና በሙሉ ኃይላችን ወደ መውደድ እና ጎረቤቶቻችንን እንደራራችን ወደ መውደድ ሊያመራን ይገባል። እንዲሁም ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች ከሰጠው ትምህርት አንፃር የሥነ-መለኮት ግቦችን ጠቅለል አድርገን እና ሥነ መለኮታችንን “ለእግዚአብሔር ክብር” መገንባት እንችላለን። በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ እነዚህ እና ተመሳሳይ ምንባቦች ለሕይወታችን በሙሉ በጣም ከፍተኛ ልኬቶችን አስቀምጠዋል። ግን በእኛ ተከታታይ ትምህርቶች ውስጥ የሥነ-መለኮት ግቦችን በትንሹ በተለየ መንገድ ማሰስ እንፈልጋለን።

ሥነ -መለኮትን ለመገንባት ክርስቲያኖቹ ግቦችን በሦስት ደረጃዎች እንመረምራለን። በመጀመሪያ ፣ ሦስት የሰነ -መለኮት ግቦችን እንለካለን። ሁለተኛ ፣ በእነዚህ ግቦች እርስ በእርስ መደጋገፍ ላይ አስተያየት እንሰጣለን። ሦስተኛ ፣ እነዚህን ግቦች ለማሳካት ስንፈልግ ልንጠብቃቸው የሚገቡትን ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ነገሮች እንመረምራለን። የክርስትና ሥነ -መለኮትን የመገንባት ዋና ግቦች በሚለው እንጀምር።

ዋና ግቦች

በብዙ መልኩ ፣ ቀደም ብለን የቃኘነው የሥነ-መለኮት ትርጓሜዎች በርካታ የሰነ -መለኮት ግቦችን ለመለየት መነሻ ነጥብ ይሰጣሉ። በአንድ በኩል ፣ መደበኛ ሥነ -መለኮትን በዋነኝነት እንደ ሳይንስ ፣ ከአካዳሚክ አቅጣጫ ጋር ፣ አንድ ግብ በአዕምሮ ጉዳዮች ላይ ያተኮሩ ትምህርቶችን ማስተማር ወይም ማዳበር መሆኑን ያመለክታል። በሌላ በኩል ፣ ሥነ -መለኮትን ከሕይወት አቅጣጫ ጋር መግለፅ ሌላ ግብ በክርስቶስ ውስጥ በሕይወታችን ሰፊ ጉዳዮች ላይ የሚያተኩሩ ትምህርቶችን ወይም አስተምህሮዎችን ማዳበር መሆኑን ያመለክታል።

ለሥነ -መለኮት ሦስት ዋና ዋና ግቦችን በመናገር በእነዚህ ሁለት አቅጣጫዎች ላይ እንገነባለን። በመጀመሪያ ፣ ብዙውን ጊዜ አርቶዶክስ ተብሎ የሚጠራውን እንመለከታለን። ሁለተኛ በርካታ የቅርብ ጊዜ የሥነ-መለኮት ሊቃውንት አርቶፕራክሲስት ብለው የሚጠሩትን እንመረምራለን። ሦስተኛ አርቶፓቶስ ተብሎ በሚጠራው በመደበኛ የክርስትና ሥነ -መለኮት ብዙውን ጊዜ ችላ የሚባለውን ዋና ግብ ላይ እንወያይበታለን። አርቶዶክሳዊነት ስንል ምን ማለታችን እንደሆነ በመግለጽ እንጀምር።

አርቶዶክሳዊነት

“አርቶዶክስ” የሚለው ቃል አንዳንድ ጊዜ እንደ የምስራቅ ክርስትና አርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት የተወሰኑ የቤተክርስቲያኑን ቅርንጫፎች ለመጥራት ያገለግላል። ግን እዚህ ቃሉን በአጠቃላይ ትርጉሙ እንጠቀማለን። ይህም

ትክክለኛ ወይም ቀጥተኛ አስተሳሰብ ማለት ነው

የአርቶዶክስ ዓላማ ወደ ትክክለኛ ወይም እውነተኛ ትምህርቶች መድረስ ነው። ቤተ እምነታችን ወይም ቤተክርስቲያናችን ምንም ይሁን ምን ሥነ-መለኮት በምንገነባበት ጊዜ በአንድም ሆነ በሌላ የምናምንበት ነገር እውነተኛ መሆኑን ማረጋገጥ እንፈልጋለን። ከእግዚአብሔር ጋር በተያያዘ ስለ እግዚአብሔር እና ስለ ሌሎች ጉዳዮች ትክክለኛ ነገሮችን ማመን እንፈልጋለን። ስለዚህ ይህ የንድፈ ሀሳብ ግብ ሥነ-መለኮት አካዴሚያዊ አቅጣጫን በሚከተሉ ሰዎች ዘንድ ለምን አፅንዖት እንደተሰጠበት ማየት ከባድ አይደለም።

የነገረ መለኮት ሊቃውንት አርቶዶክስን ለሥነ-መለኮታዊ ሥራቸው ዋና ግብ ማድረጋቸው ትክክል ነው። በዚህ ዘመን ተግባር በተሳሳተ መንገድና በዓለም አቀፍ የሕዝቦች ለውጥ በመኖራቸው፣ በየቦታው ከክርስትና እምነት ውጭ የሆኑ ሌሎች እምነቶች ያጋጥሙናል። ይህ ብዙ ሰዎች ምን ማመን እንዳለባቸው ግራ እንዲጋቡ ያደርጋቸዋል። ብዙ የክርስቲያን የሥነ-መለኮት ሊቃውንት እንኳን እኛ ስለ እምነታችን ያለን የቆየ አስተሳሰብ ትክክለኛ ስለመሆኑ እርግጠኞች መሆናቸውን ይጠራጠራሉ። ከክርስቲያኑ ማህበረሰብ ውጭ ከሚያደናግሩ ተጽዕኖዎች በተጨማሪ፣ በቤተክርስቲያን ውስጥ ከጥቂቶች መሠረታዊ ትምህርቶች ውጭ ትክክለኛ መረዳት ያላቸውና በእነዚህም ላይ የሚሰማሙ ክርስቲያኖችን ማግኘትም ከባድ ነው።

እነዚህ ወቅታዊ አዝማሚያዎች ቢኖሩም፣ የአርቶዶክስ አመለካከቶችን ማዳበር - “እውነተኛ ትምህርቶች” ብለን የምንጠራውን ስብስብ - ከሥነ-መለኮት ዋና ግቦች አንዱ መሆን እንዳለበት ማረጋገጥ አለብን። በኢየሱስ ዘመን ብዙ ሃይማኖቶች ፣ እንዲያውም በአይሁድ መካከል ብዙ ሥነ-መለኮታዊ ልዩነቶች እንደነበሩ ሁል ጊዜ እራሳችንን

ማስታወስ አለብን። የብዝሃነት ተግዳሮቶች ቢኖሩም ፣ ኢየሱስ አርቶዶክስን ይከተል ነበር። ብዙ ምድራዊ አገልግሎቱን ውሸት በማረም እና ተከታዮቹ ምን ማመን እንዳለባቸው በማስተማር ላይ ትኩረት አድርጎ ነበር። ተከታዮቹ እውነትን የሚሹ ሰዎች መሆን እንዳለባቸው ያለምንም ማመንታት አወጀ።

በዮሐንስ 17: 17 ላይ ኢየሱስ ለሐዋርያቱ ያቀረበውን ጸሎት አዳምጡ።

በእውነትህ ቀድሳቸው፤ ቃልህ እውነት ነው። (ዮሐንስ 17:17).

ኢየሱስ ለእውነተኛ ትምህርት ጥልቅ ትኩረት ሰጥቶት ነበር። ዛሬ ብዙዎች እውነተኛ ሥነ-መለኮታዊ ፅንሰ-ሀሳቦችን ሳንማር መቀደስ እንደምንችል - ለእግዚአብሔር አገልግሎት ተለይተን እንደምንኖር ያምናሉ። ኢየሱስ ግን ሐዋርያት በእግዚአብሔር ቃል እውነት እንዲቀደሱ ጸለዩ። አርቶዶክሳዊነት ከሥነ-መለኮት ዋና ግቦች አንዱ መሆኑን አረጋግጧል ፣ እንደ ተከታዮቹ እኛም እንዲሁ ማድረግ አለብን።

አሁን የአርቶዶክስን ዋና ግብ ማረጋገጥ አስፈላጊ ያህል ፣ ክርስቲያኖችም የአርቶፕራክሲስን ግብ መቀበል አለባቸው።

አርቶፕራክሲስ

ቃሉ ራሱ እንደሚያመለክተው አርቶፕራክሲስ በትክክለኛ ተግባር ወይም ልምምድ ላይ ያተኩራል።

ይህ ቃል ከቅርብ አሥርተ ዓመታት ወዲህ ወደ ብዙ ሥነ-መለኮታዊ ውይይቶች በግንባር ቀደምትነት ተዛውሯል። በተለይም የሕይወት አቅጣጫን በሚቀበሉ ሥነ-መለኮት ዘንድ ትኩረት ተሰጥቶታል። ዊልያም አሜስ ማዕከሉን ወይም የሥነ መለኮቱን እምብርት “ለእግዚአብሔር መኖር” በሚል ትምህርት እንደገለጸው አስታውሱ። ለእግዚአብሔር የመኖር አንዱ ገጽታ ልምምዳችን ወይም ተግባራችን ነው። ስለ ሥነ-መለኮታዊ ፅንሰ-ሀሳቦች በትክክል ማሰብ ብቻ በቂ አይደለም። እኛም እነዚህን ጽንሰ-ሐሳቦች በተግባር ላይ ማዋል አለብን። እኛ በተለይ አካላዊ ድርጊትን እናስባለን። ለምሳሌ በሥነ-መለኮት ውስጥ መጸለይ ፣ መሰበክ ፣ ማምለክ ፣ አንዱ ሌላውን ማገልገል እና ለድሆች በልግስና መስጠት እንዳለብን እንማራለን። ነገር ግን ስለእነዚህ እና ሌሎች እውነቶች መማር ኃላፊነት ላለው የክርስትና ሥነ-መለኮት በቂ አይደለም። እነዚህ እውነቶች በትክክለኛ እርምጃዎች መተርጎም አለባቸው። ይህን ነው አርቶፕራክሲስ ማለት ነው።

በሥነ-መለኮት እና በኦርቶዶክሲስ መካከል ያለው ግንኙነት ወይም ያ ሥነ-መለኮት በሕይወታችን ውስጥ የሚሠራበት መንገድ፣ በከፊል ወሳኝ ነው፣ ምክንያቱም እኛ ስለምናምነው ብቻ ሳይሆን እኛ የምናምነው እንዴት በሕይወታችን ውስጥ እንደሚሠራ ማወቅ አስፈላጊ ነው። ወደ ቀደመችው ቤተክርስቲያን፣ ለምሳሌ ስለ ኖስቲኮች፣ ለእነርሱ ዋናው ነገር ትክክለኛ እምነት ስለመኖሩ፣ እነዚህ ስለ እግዚአብሔር እና ስለ ቃሉ ምስጢራዊ ግንዛቤዎች እና ኢየሱስ ማን እንደ ሆነ ማሰብ ብቻ ነበር። ያ እውቀት በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ እንዴት እንደሠራ ማወቅ ጥቅም የለውም ይላሉ፤ ምክንያቱም ስለ ዓለም ሁሉ፣ ስለዚህ ምድር ሁሉም ነገር ኢጋጣሚ ነው ማለትም አንድ ሰው ከሚያምነው ጋር የሚዛመደው ተግባር አስፈላጊ አይደለም ይላሉ። ክርስቶስ ግን በፍፁም እንዲህ አይልም። በእራሱ ትምህርቶች እና በተቀረው አዲስ ኪዳን ጽሑፎች እና በእርግጥ በመላው ብሉይ ኪዳን ውስጥ እግዚአብሔር ለሕዝቦቹ እንዲህ ይላል - “እናንተ ሕዝቤ ናችሁ፣ እናም ይህ ግንኙነት ስላለን፣ እናንተ ለዓለም መልእክተኞቹ ናችሁ። እናንተ የሚታደርገው ነገር ከእኔ ጋር ያላችሁን ግንኙነት ያንፀባርቃል።” ስለሆነም በእኛ እምነትና ተግባር፣ እምነታችንን እንዴት እንደምንኖር፣ በአገልግሎትም ሆነ በቤተ ክርስቲያን ወይም በአገልግሎት መሪ በሚባሉትና እነርሱ መንጋውን በሚመሩበት መንገድ መካከል የማይነጣጠል ትስስር አለ። በቤተክርስቲያን ውስጥ በእግዚአብሔር የተጠሩበትን አገልግሎት በግል ሕይወታቸው፣ በሥራቸው ወይም በትምህርት ቤት ውስጥ እምነታቸውን በተግባር ማሳየት ይኖርባቸዋል። በእምነታችንና ያንን እምነታችን በተግባር የምናሳይበት መንገድ መኖሩ እጅግ አስፈላጊ ነው፤ በእምነትና በተግባራዊ ሕይወታችን መካከል ትልቅ ቁርኝት አለ።

— ዶ/ር ስኮት ማኑር

በሚያሳዝን ሁኔታ ወንጌላውያን በኦርቶዶክሲስ ሥነ-መለኮታዊ ግብ ላይ ያላቸውን ፍላጎት ለመጠበቅ ብዙ ተግዳሮቶች ያጋጥሟቸዋል። በመጀመሪያ፣ ከቤተክርስቲያን ውጭ ያሉ ሰዎች የሞራል ፍፁምነት የለም፣ ጥሩ ወይም መጥፎ የሆነ ተግባር የለም በሚሉ ሐሰተኛ አሳቦች ያወናብዱናል። ስለዚህ ብዙዎቻችን ትክክለኛ እና የተሳሳቱ የአኗኗር መንገዶች አሉ ብለን አጥብቀን በመያዝ ከውጭ የሚመጡብንን ጫናዎች ለመቃወም ደክመናል።

ነገር ግን ከቤተክርስቲያን ውስጥ እንኳን ኦርቶዶክሲስን ወሳኝ ግብ ለማድረግ አንዳንድ ድፍረቶቻችን የሚመነጩት እኛ ክርስቲያኖች ከዚህ ቀደም በዚህ ጥረት ከወደቅንበት ነው። ቤተ ክርስቲያን በእውነት ስም ብዙ ኃሊካቶችን ፈጽማለች። የቤተክርስቲያንን ታሪክ ስንመለከት በሥነ-መለኮታዊ አስተሳሰብ የተደገፉ አስቃቂ ትግባራት መፈጸማቸውን እናያለን። የሃይማኖት ሰዎች፣ ቅን ክርስቲያኖችም ጨምሮ ብዙውን ጊዜ የአስከፊ ኃሊካቶችን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ሥነ-መለኮታቸውን የሚጠቀሙበት ሁኔታ አሳዛኝ የታሪክ እውነታ ነው።

ነገር ግን እነዚህ ከባድ ችግሮች ቢኖሩም፣ ኦርቶዶክሲስ አሁንም ወሳኝ ነው ምክንያቱም ትግባራችን አሁንም ለእግዚአብሔር አስፈላጊ ነው። መልካም እና መጥፎ ሥራዎቻችን አሁንም ዘላለማዊ ሽልማታችንን ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። እኛ የምናደርጋቸው መልካም ነገሮች እግዚአብሔር ለክርስቲያን ባልንጀሮቻችን የማገልገል መንገድም ሊሆን ይችላል። አሁንም ተገቢ በሆነ ባህሪ ለማያምነው ዓለም ለክርስቶስ ኃይለኛ ምስክርን ማቅረብ እንችላለን። በእነዚህ እና በሌሎች ምክንያቶች ኦርቶዶክሲስ የሥነ-መለኮት አስፈላጊ ግብ መሆን አለበት።

አሁን በብዙ ደረጃዎች ጠንቃቃ መሆን አለብን። ትህትና እና ፍቅር በየተራ የተግባራችን መገለጫ መሆን አለባቸው። የክርስትናን ሕይወት ወደ ተራ ድርጊቶች መውረድ የለበትም። በመልካም ሥራዎች መዳናችንን ማግኘት እንደማንችል ቅዱሳት መጻሕፍት ግልፅ ናቸው። ያም ሆኖ ሥነ-መለኮት በጭራሽ በፅንሰ-ሀሳባዊ ትክክለኛነት ላይ ብቻ ሳይሆን በትክክለኛ የድርጊት ዓይነቶች ማስተማር እና ማድረግም ጭምር መሆን አለበት። ያዕቆብ በያዕቆብ 2:19 ላይ ያለ ኦርቶዶክስ ኦርቶዶክስን መከተል ስለማሰብ ያስጠነቀቀበትን አዳምጡ።

እግዚአብሔር አንድ እንደ ሆነ አንተ ታምናለህ፤ መልካም ታደርጋለህ፤ አጋንንት ደግሞ ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል። (ያዕቆብ 2:19).

በዚህ ምንባብ ውስጥ ያዕቆብ አስደናቂ ጥያቄ አቅርቧል። በብዙ መልኩ አጋንንት አርቶዶክስ ናቸው። እግዚአብሔር አንድ ነው ብለው ያምናሉ። እናም ይህን እውነት በጥልቅ አምነው በፍርሃት “ይንቀጠቀጣሉ”። ነገር ግን የአጋንንት አርቶዶክሳዊነት ምንም አይጠቅማቸውም ምክንያቱም በተግባራቸው ለእግዚአብሔር አይገዙም።

ያዕቆብ ወደ ውጭ ለተበተኑ የአይሁድ ክርስቲያኖች እየጻፈ ነው ፣ የእምነታቸውን ዋና የእምነት ቃል በማንሳት ይናገራል። እርሱም “እግዚአብሔር አንድ እንደ ሆነ ታምናለህ?” የሚል ነው። ደህና ፣ ያ ሼማ በየቀኑ ከዘዳግም ከሚጻፈዩት ጸሎት የመጣ ነው። ያዕቆብ “ደህና ፣ ያንን ካመንክ ፣ መልካም ታደርጋለህ። ግን ደግሞ ፣ አጋንንት አምነው ይንቀጠቀጣሉ” ይላል። እንግዲህ እንደ አጋንንት በማመን እና በእውነቱ የሚያድነን እና ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት በሚፈጥር እምነት መካከል ያለው ልዩነት ምንድነው? ልዩነቱ እግዚአብሔርን መውደድ እና እግዚአብሔርን መታዘዝ ነው። ያዕቆብ የሚያተኩረው ቃሉን ማንበብ ብቻ አይደለም ፣ የእግዚአብሔርን ቃል መስማት ብቻ አይደለም ፣ በሀሳቡ መስማማት ብቻ ሳይሆን ቃሎቹን መከተል ፣ እግዚአብሔርን በመውደድ ላይ ነው። ኢየሱስ እንዲህ ብሎ ተናገረ ፣ “ብትወዱኝ ትእዛዜን ትጠብቃላችሁ።”

— ዶ/ር ግሪጎር አር ፔሪ

ከአርቶዶክሳዊነት እና ከአርቶፕራክሲስ ዋና ግቦች በተጨማሪ ፣ የአርቶፓቶስን ግብ መጥቀስ አለብን።

አርቶፓቶስ

ይህ የቃላት አጠቃቀም በሰፊው ጥቅም ላይ አልዋለም ፣ ግን ለመረዳት አስቸጋሪ አይደለም። “አርቶፓቶስ” የሚለው ቃል ማለት

ትክክለኛ ስሜት ወይም ፍልቀ-ስሜቶች ማለት ነው።

ለእግዚአብሔር መኖር ጥልቅ ስሜታችን በአገልግሎቱ ውስጥ ጥቅም ላይ መዋሉን ማረጋገጥን ይጠይቃል። የእኛ ደስታ ፣ ተስፋ መቁረጥ ፣ ምኞታችን ፣ ቁጣችን ፣ ሐሴታችን እና ሌሎች ብዙ ስሜቶች ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር እንዲስማሙ መደረግ አለባቸው። እንደ አለመታደል ሆኖ የአካዳሚክ ሥነ-መለኮት ምሁራን ችላ ካሉአቸው ግቦች መካከል ዋነኛው የአርቶፓቶስን ግብ ነው። የሥነ-መለኮት ስሜታዊ ገጽታዎች ችላ የሚልበት ሁኔታ ቢያንስ በሁለት ምክንያቶች ይከሰታል።

በመጀመሪያ ፣ ብዙ የአካዳሚክ ሥነ-መለኮት ምሁራን ስሜቶችን በመግለጽ ወይም በመመርመር ብዙውን ጊዜ የሥነ-ልቦና ድክመት አለባቸው። እንደ እውነቱ ከሆነ ፣ ብዙውን ጊዜ መሃን የሆነው የአካዳሚክ ሞዴል ወደ ሥነ-መለኮት

አርቶፓቶስ

ሙያ - ፕሮፌሰሮች እና አስተማሪዎች በመሆን የሕይወትን የስሜት ገጽታ መጋፈጥን እንዲያስወግዱ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። በዚህ ምክንያት ፣ በአካዳሚክ መማሪያ መጽሐፍት ውስጥ እንደሚታዩት በአካዳሚያዊ ሥነ-መለኮታዊ ጽሑፎች ውስጥ በጥቂቱ እንዲ ደስታ ፣ ህመም ፣ ርህራሄ ፣ እንክብካቤ እና ፍቅር አለመገኘት እምብዛም አያስገርምም። ብዙ የአካዳሚክ ሥነ-መለኮትን ካነበቡ ፣ ለስሜታዊ ጉዳዮች በጣም ትንሽ ትኩረት እንደሚሰጥ ያውቃሉ። በሚያሳዝን ሁኔታ ይህ ብዙውን ጊዜ የሚከሰተው ሙያዊ የሥነ-መለኮት ምሁራን እራሳቸው ለስሜቶች ዋጋ ስለማያሰጡ ወይም በስሜታቸውን በመግለጽ ራሳቸውን ባለማሳደጋቸው ነው።

ለአርቶፓቶስ ሁለተኛው እንቅፋት ብዙ የወንጌላውያን ሰዎች ስሜት ሥነ-ምግባር የሳይለው ወይም ከሥነ ምግባራዊ ገለልተኛ ናቸው ብለው በማመን ወጥመድ ውስጥ መውደቃቸው ነው። አንዳንድ ስሜቶች ትክክል እንደሆኑ እና ሌሎች ስህተት እንደሆኑ መናገር ተገቢ

አይደለም ይላሉ። የአርቶፓቶስ ጽንሰ-ሀሳብ - ትክክለኛ ስሜቶች - ሙሉ በሙሉ የተሳሳተ ነው ብለው ያምናሉ። ስሜቶችን እንደ ኢሥክምባራዊ መቁጠር ከመጽሐፍ ቅዱስ አይታወቅ ይልቅ በዚህ ዘመን ካሉ የተወሰኑ የሥነ-ልቦና ጽንሰ-አሳቦች ጋር የሚስማማ አይታ ነው።

በገላትያ 5 ውስጥ ስለ መንፈስ ፍሬ-ፍቅር ፣ ደስታ ፣ ሰላም ፣ ትዕግሥት ፣ ደግነት ፣ ጥሩነት ፣ ታማኝነት ፣ ገርነት እና ራስን መግዛት- ሲታሰቡ እነዚህ ቃላት ፍልቀ-ስሜቶችን የሚገልጹ ናቸው። ይህ የሚነግረን የመንፈስ ቅዱስ ሥራ በአማኙ ሕይወት ውስጥ በስሜቶች ላይ ተጽዕኖ እንደሚሰራ ነው። ስለዚህ ስሜቶች ከስነምግባር ገለልተኛ አይደሉም። ጥሩ ስሜቶች አሉ እንዲሁም መጥፎ ስሜቶች አሉ። የጽድቅ ስሜቶች አሉ እንዲሁም ክፉ ስሜቶች አሉ። አሁን ፣ በዚህ ሁኔታ እና በዚያ ሁኔታ ውስጥ ያሉትን ለመለየት ብዙውን ጊዜ እንችገራለን ፣ ግን እውነታው ግን መጽሐፍ ቅዱስ በሚያስተምረን መስመሮች መሠረት ባሰጠን መጠን ፣ የእኔ ነው ለዚህ ሁኔታ ትክክለኛ ስሜት? በዚህ ሁኔታ ያለኝ ስሜት እግዚአብሔር ስለ እኔ እንዲሰማው በሚፈልገው መንገድ ነው? የሚሉ ዓይነት ጥያቄዎችን እንጠይቃለን። የመንፈስ ፍሬ እንደ ደግነት እና ገርነት እና ራስን መግዛትን እና የመሳሰሉትን ሁሉንም ዓይነት የስሜታዊ ቃላትን ያካተተ መሆኑ-ፍቅር ፣ ደስታ ፣ ሰላም ፣ ትዕግስት-ማለት ፣ ከእነዚህ ቃላት የበለጠ ስሜታዊ ሊሆን የሚችለው ምንድን ነው? እናም እውነቱ እንግዲህ ስሜት የክርስትና ሥነ-መለኮት አካል መሆን አለበት። ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ስናስብ እና መጽሐፍ ቅዱስን በሕይወታችን ተግባራዊ ስናደርግ፣ በስሜታዊ ሕይወታችን ላይ ተጽዕኖ ማሳደር አለበት። የአዕምሯዊ ህይወታችን ብቻ ሳይሆን ፣ ተግባራችን ብቻ ሳይሆን ስሜታችንም መነካት አለበት።

— ዶ/ር ሪቻርድ ኤል ፕራት ፣ ጁኒየር

ስለ እግዚአብሔር እንዴት እንደምናስብ ፣ ለእግዚአብሔር እንዴት እንደምንሠራ እንዲሁም ስለ እግዚአብሔር ምን እንደሚሰማን መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ይነግረናል። ስለዚህ ስሜቶች ከሥነ ምግባር ገለልተኛ እንዳልሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ በጣም ግልፅ በመሆን መንገድ ይናገራል። ስሜቶች እኛ በማንነታችን በሙሉ እግዚአብሔርን ለማክበር ከሚረዱን መንገዶች አንዱ ናቸው... እኔ ለጌታ የምሰጠው የስሜት ምላሽ፣ ለሕይወቴ የምሰጠው የስሜት ምላሽ እንዲሁም በሕይወቴ የሚከሰተው ሁሉ እግዚአብሔር ማን እንደሆነ፣ ማን እንደፈጠረኝና በዚህ በተበላሸው ዓለም እንዴት ምላሽ እንደምሰጥ እንዲያሳይ እጸልያለሁ። እኔን የፈጠረኝ እና ለዚህ ለተበላሸው ዓለም ምላሽ እንድሰጥ ያደረገኝ እርሱ ነው። እግዚአብሔር ራሱ አዲሱን ሰማይና አዲስ ምድር ሲፈጥር እነዚህ ሁሉ ነገሮች እንደሚያልፉ አምናለሁ።

— ዶክተር ኤም ቢ

በሥነ-መለኮታዊ ጽሑፍ ውስጥ አስደናቂ የፓቶሎጂ ምሳሌ በሐዋርያው ጳውሎስ ጽሑፎች ውስጥ ይገኛል። ጳውሎስ ለአርቶዶክስ እንደሚጨነቅ ሁላችንም እናውቃለን። እውነትን ለመከተል ቁርጠኛ ነበር። ሆኖም ጳውሎስ ስለ እውነት ሲጽፍ ስሜቱን መቆጣጠር አልቻለም። በአርቶዶክሳዊነት ላይ ያሰላሰላቸው የነበሩት ድንገተኛ የስሜት ቁጣዎችን አስከትለዋል። እንደ አንድ ምሳሌ ፣ ጳውሎስ በሚያስደንቅ ውዳሴ የጀመረበትን ሮሜ 11፡ 33-36ን እንዳምጥ።

የእግዚአብሔር ባለ ጠግነትና ጥበብ እውቀቱም እንዴት ጥልቅ ነው፣ ፍርድ እንዴት የማይመረመር ነው፣ ለመንገዱም ፍለጋ የለውም። የጌታን ልብ ያወቀው ማን ነው? ወይስ አማካሪው ማን ነበር? ወይስ ብድራቱን ይመልስ ዘንድ ለእርሱ አስቀድሞ የሰጠው ማን ነው? ሁሉ ከእርሱና በእርሱ ለእርሱም ነውና፣ ለእርሱ ለዘላለም ክብር ይሁን፣ አሜን። (ሮሜ 11:33-36).

አሁን በትምህርታዊ ሥነ-መለኮታዊ ጽሑፍ መካከል እንደዚህ ያለ ነገር ያነበቡት ለመጨረሻ ጊዜ መቼ ነበር?

የሮሜ መጽሐፍ ፣ በመጀመሪያዎቹ 11 ምዕራፎች ውስጥ ፣ እግዚአብሔር ማን እንደሆነ እና ምን እንዳደረገ ጥልቅ ነገርን ሁሉ ያስተምረናል። በእያንዳንዱ ምዕራፍ ውስጥ ጳውሎስ አንድ ተጨማሪ ነገር እየጨመረ ወደ ምዕራፍ 11 ሲደርስ ፣ በምዕራፍ 11 መጨረሻ ላይ ፣ ሐዋርያው ስለ እግዚአብሔር ያወቀውን ያን ሁሉ ታላቅነት እየገለጸ ነው... እግዚአብሔርን በዚያ መንገድ ሲያውቁ ፣ እርሱ እንዳደረገው - ያ መሐሪ ፣ አፍቃሪ፣ ጻድቅ ፣ ጥሩ ፣ ኃያል አምላክ - በአካል ፣ በመንፈስ ፣ በሁለንተናዊ ሕይወት እግዚአብሔርን ማምለክ ረስን መከልከል አይቻልም፣ ምክንያቱም እግዚአብሔር ማን እንደሆነ በጥልቀት በመንገዳችን ነው።

— ቄስ ፓብሎ ቶረስ ፣ ትርጉም

አሁን ሦስት ዋና ዋና የሰነ -መለኮት ግቦችን ለይተን አውቀናል ፣ በእርስ በእርስ መደጋገፋቸው ላይ አስተያየት መስጠት አለብን። ከነዚህ ግቦች አንዳቸውንም ችላ የማንልበት ይህ እርስ በእርስ መደጋገፍ አስፈላጊ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ እነርሱ እርስ በርሳቸው የተሳሰሩ በመሆናቸው በሁለቱ ጠንካራ ሳንሆን በአንዱ ነጥብ ላይ ብቻ ጠንካራ መሆን አንችልም።

እርስ በርስ መደጋገፍ

ይህንን እርስ በርስ መደጋገፍን በሦስት መንገዶች እንመለከታለን። በመጀመሪያ ፣ አርቶዶክስ በሌሎች ሁለት የሰነ - መለኮት ግቦች ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድርባቸውን አንዳንድ መንገዶች እናያለን። ከዚያ አርቶፕራክሲስ በሁለቱም አርቶዶክስ እና አርቶፓስቶስ ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚኖረው እናስተውላለን። ሦስተኛ ፣ አርቶፓስቶስ በአርቶፕራክሲስ ግቦች ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያሳድር እንመለከታለን። በመጀመሪያ አርቶዶክሳዊ ወይም ትክክለኛ አስተሳሰብ በተግባራችንና በስሜቶቻችን ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድሩባቸውን መንገዶች እንመልከት።

አርቶዶክሳዊነት

በአሁኑ ጊዜ አብዛኛቹ ወንጌላውያን አርቶፕራክሲስ እና አርቶፓስቶስ እንዲከሰቱ አንዳንድ የአርቶዶክስ መመዘኛ አስፈላጊ እንደሆነ በትክክል ያምናሉ። ከብዙ የአካዳሚክ እና ታዋቂ የሥነ-መለኮት ምሁራን እንግራላን መጀመሪያ እውነትን መረዳት ፣ ከዚያም በሕይወታችን ላይ ተግባራዊ ማድረግ አለብን። በእነዚህ ጉዳዮች ላይ ክርስቲያኖች በጣም ቀጥተኛ በሆነ አመለካከት ሲሠሩ “እኔ የማምነው እኔ እንዴት እንደምኖር ይወስናል” ብለው ይናገራሉ። ይህ በእርግጥ እውነት ነው። እውነት ነው ብለን የምናምነው በባህሪያችን እና በስሜቶቻችን ላይ በእጅጉ ተጽዕኖ ያሳድራል።

አንዳንድ ጊዜ ፣ ትክክለኛ እምነታችን እያደገ ሲመጣ፣ እኛ የምናምነው ተግባራችንን እና ፍልቀ-ስሜታችንን ያረጋግጥልናል። ምናልባት እናንተ ለሌሎች በተፈጥሮ ርህራሄ የሚሰማችሁና ከዚህም የተነሣ እርምጃ የምትወስዱ ሰዎች ሊትሆኑ ትችላላችሁ። እንደ ሰብአዊነት ያሉ የእግዚአብሔር ሥነ -መለኮታዊ ፅንሰ -ሀሳቦችን እና የእግዚአብሔር ቸርነት እና ምህረትን እራሱ በሚታጠኑበት ጊዜ ፣ የአርቶዶክሳዊነታችሁ ጥልቀት ተግባራችሁንና ስሜቶቻችሁን የሚያረጋግጡ እና የሚያሻሽሉ ሆነው ይገኛሉ።

ሆኖም ግን ፣ በተመሳሳይ ጊዜ ፣ የአርቶዶክስ ሥነ -መለኮታዊ ፅንሰ -ሀሳቦች ተግባራችንንና ስሜታችንን ለመለወጥ ብዙ ጊዜ ይፈትኑናል። ምናልባት ከራስ ወዳድነት እና ከስግብግብነት ጋር የሚታገል ሰዎች ልንሆን እንችላለን። ለድሆች ግድየለኞች ልንሆን እንችላለን፤ መከራቸውን ለማስታገስ ምንም ነገር አናደርግም ይሆናል። ከዚያ ፣ ሰለሰው ልጅ ና ሰለእግዚአብሔር ያለን ሥነ -መለኮታዊ ፅንሰ -ሀሳቦቻችን የበለጠ አርቶዶክስ ሲሆኑ ፣ ተግባራችንና ስሜቶቻችን መለወጥ እንደሚገባቸው መቀበል እንጀምራለን። አርቶዶክስን መከተል በእነዚህ እና በሌሎች ስፍር ቁጥር በሌላቸው መንገዶች አርቶፕራክሲስን እና አርቶፓስቶስን ይነካል።

የአርቶዶክስ እምነቶች - ማለትም ትክክለኛ እምነቶች - ስሜቶቻችን እና ድርጊቶቻችን እና ህይወታችን ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድሩ ይገባል ምክንያቱም የምናምነው በሕይወታችን ውስጥ መገለፅ አለበት። የተጠራው በእእምሯችን ውስጥ ለመለወጥ ሳይሆን በስሜቶቻችንም ለመለወጥ ነው። የምናምነው ሕይወታችንን መምራት አለበት። በእምነታችን አማካይነት ያገኘነው መረጃ ፣ በእግዚአብሔር ጸጋ እና በመንፈስ ቅዱስ ሥራ ፣ ፍቅራችን በእውነት እንደ በቃሉ ውስጥ እንደተገለጠው እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ እንዲሆን እና ድርጊቶቻችንም እንደ እርሱ እንዲሆኑ እኛን ሊለውጠን ይገባል። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ተገለጠ። ይህ የሚቻለው በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ብቻ ነው።

— ዶ/ር ዴቪድ ሳሙኤል

አሁን ወደ ሥነ -መለኮት ግቦች እርስ በእርስ መደጋገፍ ወደ ሁለተኛው መንገድ እንሸጋገር። አርቶፕራክሲስ በአርቶዶክሳዊነት እና በአርቶፓስቶስ ላይ እንዴት ተጽዕኖ ያሳድራል? ተግባራችን በእምነታችን እና በስሜታችን ላይ እንዴት ተጽዕኖ ያሳድራል?

ኦርቶፎካሊስት

በመጀመሪያ ኦርቶፎካሊስት ብዙውን ጊዜ እውነት ነው ብለን የምናምንበትን ያረጋግጣል ወይም ይፈትናል። ለምሳሌ ልምድ የሌላቸው የሥነ-መለኮት ተማሪዎች “ክርስቲያኖች ለምን መጸለይ አለባቸው?” ተብለው ሲጠየቁ ምን እንደሚሆን አስቡ።

ብዙ ጊዜ አማኞች እግዚአብሔር ለጸሎታቸው መልስ የመስጠት ብዙ ልምድ ከሌላቸው ፣ ለዚህ ጥያቄ “እግዚአብሔር ስላዘዘው መጸለይ አለብን” በሚለው ዓይነት ምላሽ ይሰጣሉ። አሁን ይህ መልስ እስከ ተወሰነ ያህል እውነት ነው። ነገር ግን እኔ የጸሎት ተዋጊ አልሰማሁም - ሰፊ ፣ የተሟላ የዳቦረ የፀሎት ሕይወት በመኖሩ የሚታወቅ ሰው - በዚህ መንገድ መልስ ይሰጣል ብዬ አላስብም። መጽሐፍ ቅዱስ መጸለይን ያስተምረናል፣ ታዘናል፣ እውነት ነው ፣ ነገር ግን የጸሎት ተሞክሮ ማነስ ብዙውን ጊዜ ለፀሎት ሌሎች ብዙ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ተነሳሽነትዎችን እንዳይይ ይከለክላል። ስለዚህ የጸሎት ልምዶችን ስለ ጸሎት እውነት የምንረዳውን ይነካል።

አማኞች በጸሎት የበለጠ ልምድ ሲኖራቸው ፣ መጽሐፍ ቅዱስ እንድንጸልይ የሚሰጠን ሁሉንም ዓይነት ምክንያቶች በበለጠ በግልጽ ማየት ይችላሉ። እኛ የምንጸልየው እግዚአብሔር ለጸሎታችን ብቁ ስለሆነ ነው። ስለምንፈልገው እንጸልያለን። እኛ እንጸልያለን ፣ ምክንያቱም ያዕቆብ 5:16 እንደተናገረው -

የጻድቅ ሰው ጸሎት በሥራዎ እጅግ ኃይል ታደርጋለች። (ያዕቆብ 5:16).

የጻድቅ ተግባር እና የጸሎት ተሞክሮ ጸሎት ትዕዛዝ ብቻ ሳይሆን ኃይልና ውጤታማ መሆኑን በሚገባ ይገነዘባል። እግዚአብሔርን የሚመስል ተግባር ማጣት እነዚህን ሥነ-መለኮታዊ እምነቶች ይነጥቀናል። ነገር ግን በቅድስና ሕይወት መኖር እምነታችንን በመጋፈጥ፣ በማረጋገጥና በማሳደግ ያግዛል።

ከዚህ ባሻገር ፣ ድርጊቶቻችንም በስነ-መለኮት ስሜታዊ ገጽታዎች ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ያም ማለት ኦርቶፎካሊስት ኦርቶፓቶስ ተጽዕኖ ያሳድራል። ለምሳሌ አማኞች ከባድ ኃጢአቶችን ሲሠሩ ፣ ብዙውን ጊዜ የጥፋተኝነት ስሜትን ይለማመዳሉ። በተመሳሳይ ጊዜ፣ ትክክለኛውን ስናደርግ፣ ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔርን ሞገስ እና በረከት እና ደስታ እናገኛለን። የሀፍረት እና የሀዘን፣ የመተማመን እና የመረጋጋት፣ የደስታ ስሜት ብዙውን ጊዜ ከተግባራችን እንደሚመጣ ሁላችንም ከተለመደው ተሞክሮ እናውቃለን።

በቅርቡ እኔ የቦርድ ፕሬዝዳንት ሆኜ በምሠራበት ተቋም ውስጥ ቀውስ ተከሰቷል። በተቋሙ ውስጥ ችግር ለመፍጠር የሚሞክሩ አንዳንድ ሰዎች ፣ በተለይም ከሌሎች ሃይማኖቶች የተወሰነ ፍላጎት ይዘው ከውጭ የሚመጡ ነበሩ። ስለዚህ እኛ በእርግጥ ከእነርሱ ጋር ማመቻ መቻላችን የምንችልበት አንድ አማራጭ ነበር ፣ ግን እኛ አቋም ይዘን ትክክለኛውን ነገር ማድረግ አለብን ለሐሰት ሰላም ተብሎ ማመቻ መቻላችን የለብንም ብለን ወስንን። እግዚአብሔር ለእርሱ ያለንን አቋም አክብሯል ፣ ከእነዚያ ሁሉ ጠላቶች ነፃ ወጥተናል ፣ በእውነቱ ውሳኔ ማህበረሰቡን ወደ ማነቃቃትና ታላቅ ደስታ አምጥቷል።

— ዶ/ር ዴቪድ ሳሙኤል

ኦርቶዶክሳዊነት - እውነተኛ ሥነ-መለኮታዊ ፅንሰ-ሀሳቦችን በመያዝ - በምናደርገው እና በሚሰማን ላይ ተጽዕኖ ያሳድራል። ኦርቶፎካሊስት - በእውነቱ መኖር - የሚሰማንን እና የምናምንበትን ይነካል። አሁን ስለ ግቦቹ እርስ በእርስ መደጋገፍን አንድ ተጨማሪ እንመልከት። የእኛ ኦርቶፓቶስ - የእኛ ትክክለኛ ስሜቶች እና አመለካከቶች - እኛ ባመንነው እና በምንሠራው ላይ ተጽዕኖ ያሳድራልን?

ኦርቶፓቶስ

ስለ ነገሮች ያለን አስተሳሰብ በስሜታችን ላይ ተጽዕኖ እንደሚያሳድር ሁሉም ሰው ከእለት ተወለድን ተሞክሮ የሚረዳ ይመስለኛል። እኛ አንዳንድ ነገሮችን ስናደርግ ያ ደግሞ ስሜታዊ ተፅዕኖ እንዳለው እንረዳለን። ግን አንዳንድ ጊዜ እኛ ወደምናስባቸው መንገዶች እና ወደ ምግባራችን ምን ያህል ስሜቶች እንደሚመልሱ አናስብም። የክርስትና ሥነ-መለኮትን በሚሠሩበት ጊዜ ፣ ያንን የተጽዕኖ አቅጣጫም እንዲሁ በአእምሮ ውስጥ መያዝ በጣም አስፈላጊ ነው። ማለቴ በዚህ መንገድ አስቡት ፣ ተስፋ ስትቆርጡ ፣ የተወሳሰቡ ሀሳቦችን ለመመርመር ብዙም መነሳሳት አይኖራችሁም። ስለዚህ ስሜቶች ስለ ነገሮች በምናስብበት መንገድ ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ወይም እኛ በዚህ መንገድ እናስቀምጠው ይሆናል ፣ የእኛ ስሜቶች በአእምሮአዊ

ሥራዎቻችንን ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ግን በሌላ በኩል ፣ በአንድ ሁኔታ ውስጥ ብሩህ ከሆነን ፣ ከዚያ ሁሉንም ዓይነት የአዕምሮ ችግሮችን እና ጉዳዮችን እና ሀሳቦችን ለመቋቋም ዝግጁ እንሆናለን። ስለዚህ ስሜቶቻችን እኛ በናሱበበት መንገድ ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ይህ በጣም አስፈላጊ ነው ፣ እያንዳንዱ አስተማሪ ይህንን ያውቃል ፣ በማስተማር ውስጥ ካሉ ወሳኝ ነገሮች አንዱ የተማሪው ተነሳሽነት ወይም ስሜቶች እና ያ በአስተሳሰባቸው መንገድ እንዲዳደሩ ስለነገሮች በሚማሩበት መንገድ ጭምር ላይ ተጽዕኖ እንደሚኖረው መገንዘብ አስፈላጊ ነው። ይህ ሁሉ በክርስትና ሥነ-መለኮት ሁሉ እውነት ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ ስሜቶች እንዲሁ በድርጊቶቻችን ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ግራ ስንጋባ ትክክለኛውን ነገር ማድረግ ከባድ ነው። ነገሩ እንዲህ ነው። ክርስቲያኖች የክርስትናን ሥነ-መለኮት ሲያካሂዱ፣ የመጽሐፍ ቅዱስን ትርጓሜ ለአርቶፕራክሲያቸው ፣ ለአኗኗራቸው ፣ ለተግባራቸው መልዕክቶችን ለማዘጋጀት ሲሞክሩ ቢደክሙና ቢደናገጡ እና ተስፋ ቢቆርጡ ትክክለኛውን ነገር ለማድረግ ጉልበት እንደማይኖራቸው ግልጽ ነው። ነገር ግን የዚያ ተቃራኒው ከተበረታታን፣ በሕይወታችን ደስታ ወይም ጥንካሬ እንዲሰማን ያደረገ የሆነ ነገር የተከሰተ ከሆነ ማድረግ የሚገባንን ነገር ለማድረግ ዝግጁዎች እንሆናለን።

ይህ ለእኛ በጣም አስፈላጊ ነው ብዬ አሰባለሁ ምክንያቱም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንዱን ፣ ጌታ ሕዝቡን እንዲታዘዙ ሲጠራቸው ፣ እርሱን ለምን መታዘዝ እንደሚገባቸው የሚያነሳሳቸውን ነገር ይሰጣቸዋል። እንዲደሰቱ እና በተፈጠረው መልካም ነገር ወይም በተከሰቱት መጥፎ ነገሮች ላይ እንዲያሰላሰሉ ይጋብዛቸዋል። ያ የሰሜታዊ ተፅዕኖ ለእግዚአብሔር እንዲታዘዙ ያደርጋቸዋል። ስለዚህ ስሜታችን በአስተሳሰባችን እና በተግባራችን ተጽዕኖ ሥር እንደሚሆን መገንዘብ አስፈላጊ ነው። ስለዚህ እነዚህ ሁሉ የክርስትናን ሥነ-መለኮት ለማጥናት ሂደት ወሳኝ ናቸው።

— ዶ/ር ሪቻርድ ኤል ፕራት ፣ ጁኒየር.

በመዝሙራት ውስጥ የአርቶጵቶስን አንዳንድ ምርጫዎችን እናገኛለን። የመዝሙራቶቹ ስሜቶች በተደጋጋሚ አስተሳሰባቸውን እና ድርጊታቸውን በአንድ ወይም በሌላ መንገድ አነሳስተዋል። ለምሳሌ አንድ መዝሙራት እንደተተወ ሲሰማው ፣ የአርቶዶክስ አስተሳሰብ መግለጫዎቹ በዋነኝነት ያጋጠሟቸውን ፈተናዎች እና በእግዚአብሔር ላይ ያለው እምነቱ በዚህ ሥቃይ ውስጥ እንዴት እንደገባ ይናገራል። መዝሙር 13: 1-3 ን አዳምጡ። በዚህ ክፍል መዝሙራቸው ሀዘን ግራ የሚያጋቡ ሥነ-መለኮታዊ ጥያቄዎችን እንዲጠይቅ እንደገፋፉ እንመለከታለን። እንዲህ በማለት ተማህረዋል።

አቤቱ፣ እስከ መቼ ፈጽመህ ትረሳኛለህ? እስከ መቼስ ፊትህን ከእኔ ትሰውራለህ? እስከ መቼ በነፍሴ እመክከራለሁ? ትካዜስ እስከ መቼ ሁልጊዜ ይሆናል? እስከ መቼ ጠላቴ በላዬ ይጓደዳል? አቤቱ አምላኬ፣ እየኝ ስማኝም፤ ጠላቴ። አሸነፍሁት እንዳይል (መዝሙር 13:1-3).

በተመሳሳይ ሁኔታ ፣ የዘማሪዎቹ ስሜትም በድርጊታቸው ላይ ተጽዕኖ አሳድሯል። ጸጥ ባለ ጊዜ መዝሙራቶቹ በዝምታ ተዘናግተው አልነበሩም። ይልቁንም እጅግ አለቀሱ፣ ታመሙ። መዝሙራቸው በመዝሙር 6:6 ላይ እንዳስቀመጠው

በጭንቀቱ ደክሜያለሁ፤ ሌሊቱን ሁሉ አልጋዬን አጥባለሁ። በዕንባዬም መኝታዬን አርሳለሁ። (መዝሙር 6:6).

በዚሁ ጊዜ ዘማሪዎቹ ሲደሰቱ ይህንን ስሜት በሽብሽብና በምስጋና ተግባራቸውን አሳይተዋል። በመዝሙር 30:11 ላይ እንደምናነበው

ክብሬ ትዘምርልህ ዘንድ ዝምም እንዳትል ልቅሶዬን ለደስታ ለወጥህልኝ፣ ማቄን ቀድደህ ደስታንም አስታጠቅኸኝ። (መዝሙር 30:11).

ጥሩ ሥነ-መለኮት በድርጊታችን የክርስትና እምነት አእምሮዊ ወይም ውጫዊ ሥራ ብቻ አይደለም ፣ ግን አንዳንድ ጊዜ አርቶጵቶስ ተብሎ በሚጠራው -ለእግዚአብሔር ቃል እውነት የምንሰጠው ስሜታዊ ምላሽ ላይም ትኩረትን ይሰጣል። እንደ ሰው ማንነታችን ላይ ተጽዕኖ ስለሚያሳድር እውነት አእምሮአዊ እውቀት ሆኖ ብቻ መቅረት ያለበት አይመስለኝም። በእውነት የምንወደው ወይም የምናምነው ማንኛውም ነገር ስሜቶቻችንን ይቀሰቅሳል እና እንደዚህ ዓይነት “ፍልቅ-ስሜቶች” የሰው ዘር ወገን መሆናችንና የእግዚአብሔር መንፈስ በሕይወታችን ውስጥ ሲሰራ የሚታይ መገለጫ ነው።

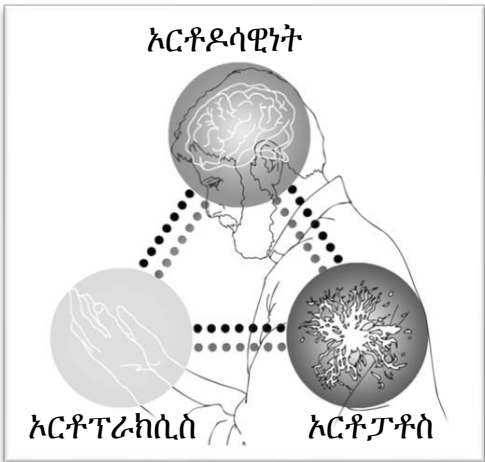
— ዶ/ር ሲሞን ሺበርት

ይህ ሁሉ የአርቶዶክስ ፣ የአርቶፕራክስ እና የአርቶፓቶስ ሦስቱ ግቦች አንዳቸው ከሌላው ተለይተው አይሠሩም ማለት ነው። እነዚህ እርስ በርሳቸው በጣም የሚደጋገፉ ናቸው። ሥነ-መለኮታችንን በምንገነባበት ጊዜ ፣ የምናምንበት ነገር በድርጊታችን እና በአመለካከታችን ላይ ተጽዕኖ እንደሚያሳድር ሁል ጊዜ ማስታወስ አለብን። ልምዶቻችን በእምነታችን እና በስሜቶቻችን ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። እና ስሜቶቻችን በእምነታችን እና በድርጊቶቻችንም ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ።

ሦስቱ የሥነ-መለኮት ዋና ግቦች እርስ በእርስ መደጋገፋቸውን መረዳቱ አንድ ወሳኝ ጉዳይ ያነሳል። የሥነ-መለኮት ግቦችን ስንከተል ለየትኛው ቅድሚያ ልንሰጥ ይገባል? በአርቶዶክሳዊነት ፣ በአርቶፕራክሲስ ወይም በአርቶፓቶስ ላይ የበለጠ ማተኮር አለብን?

ቅደም ተከተሎች

ክርስቲያኖች በብዙ መንገዶች እርስ በርሳቸው በጣም ሊለያዩ እንደሚችሉ ሁላችንም እናውቃለን። ከእነዚህ ልዩነቶች አንዳንዶቹ እግዚአብሔር ከሰጠን ስብዕና የመነጨ ናቸው። ሌሎች ልዩነቶች የሚመጡት ከተለያዩ ሁኔታችን ነው። ሌሎች ደግሞ የሚመነጨት በውስጣችን ካለው ከተፈጥሮ በላይ በሆነው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። እግዚአብሔር በእነዚህ እና በሌሎች በብዙ መንገዶች የክርስቶስ አካል እንዲለያይ አድርጎ ፈጠረ። እናም በብዙ መልኩ፣ የእኛ ልዩ ልዩ ስብዕናዎች፣ ሁኔታዎች ወይም በእኛ ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር መንፈስ ልዩ ሥራ፣ ሦስቱ የሥነ-መለኮት ዋና ግቦች የምንሰጠው ቅደም ተከተል የተለያየ ሊሆን ይችላል። ሁላችንም ከሌሎቹ በበለጠ አንድ ወይም ሁለት ግቦችን የመምረጥ አዝማሚያ ይኖረናል። ነገር ግን እያንዳንዱ ክርስቲያን ሊከተላቸው የሚገባው አንድ ትክክለኛ የቅደም ተከተል መስጫ መሥፈርት አለ ወይ? አርቶዶክስ ፣ አርቶፕራክሲስ እና አርቶፓቶስን ለመምረጥ አንድ ትክክለኛ መንገድ አለ?

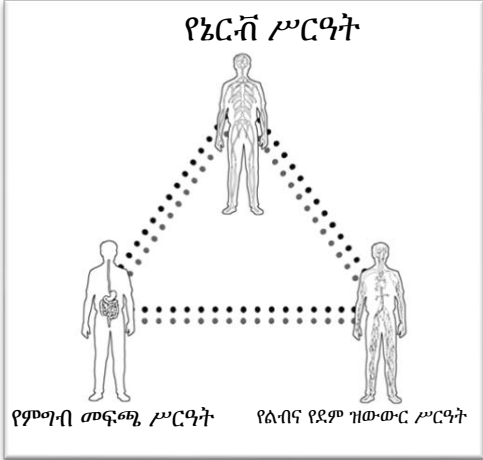
ብዙ ወንጌላውያን ለዚህ ጥያቄ ቀላል መልስ አላቸው። እነርሱ ሁል ጊዜ የመጀመሪያውን ቦታ ለአርቶዶክስ ፣ ሁለተኛውን ለአርቶፕራክሲስ እና ሦስተኛውን ለአርቶፓቶስ መስጠት አለብን ብለው አጥብቀው ይከራከራሉ። ብዙ ጊዜ እንደምንሰማው፣ “በትክክል ያስቡ፣ ከዚያ ትክክል ያድርጉ፣ እና ከዚያ ጥሩ ስሜት ይሰማዎታል። ”

አሁን አርቶዶክስ ወደ አርቶፕራክሲስ ሊያመራ ይችላል ፣ እና አርቶፕራክሲስ ወደ አርቶፓቶስ ሊያመራ ይችላል። ነገር ግን እነዚህን ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ነገሮች ሁል ጊዜ ስንከተል ችግር ይፈጠራል። ብዙውን ጊዜ እኛ ከመጀመሪያው ደረጃ በጭራሽ አናልፍም። በትክክለኛ አስተምህሮ ላይ ከፍተኛ ትኩረት ሰጥተን የድርጊት እና የስሜት ሥነ-መለኮትን ችላ እንላለን ወይም ሌሎች ግቦችን እንደ ሁለተኛ ደረጃ እንቆጥራለን። እንደ አለመታደል ሆኖ በእነዚህ ግቦች እርስ በእርስ መደጋገፍ ምክንያት ለተግባራችንና ለስሜቶቻችን ትንሽ ትኩረት ስንሰጥ ለትክክለኛ አስተምህሮ የምንሰጠውን ሥፍራ እንቀንሳለን።

በሥነ-መለኮት ውስጥ ያሉ ሀሳቦች ፣ ድርጊቶች እና ስሜቶች እንደ የሰው አካል ወሳኝ ስርዓቶች እርስ በእርስ ይገናኛሉ። ሰውነታችን በርካታ አስፈላጊ ሥርዓቶች አለው -ማዕከላዊ የነርቭ ሥርዓት ፣ የምግብ መፍጫ ሥርዓት ፣ የልብና የደም ቧንቧ ስርዓት ፣ ወዘተ። አሁን ከእነዚህ ስርዓቶች ውስጥ ቅድሚያ የሚሰጠው የትኛው ነው? በእነዚህ ስርዓቶች መካከል ግንኙነቶችን ለማስተዳደር ትክክለኛው ቅደም ተከተል ምንድነው? የነርቭ ሥርዓቱ በምግብ መፍጫ ሥርዓት ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያደርግ እናስብ ይሆናል ፣ ግን የምግብ መፍጫ ሥርዓቱ በነርቭ ሥርዓቱ ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያሳድር ማሰብም እንችላለን። በእነዚህ ትስስሮች በኩል መንገዳችንን ለመሥራት ብዙ ተቀባይነት ያላቸውና ጠቃሚ መንገዶች አሉ።

በተመሳሳይ ሁኔታ ፣ እኛ የትክክለኛ አስተምህሮ፣ የተግባርና የስሜት ውስብስብ ድር መሳይ ትስስር አላቸው። ይህ ማለት ሁሉም እርስ በእርስ በማይቆጠሩ መንገዶች ትስስር አለው። አንዱ በሌላው ላይ ተጽዕኖ ያሳድራል። በግንኙነቶቻቸው መስመራዊ ከመሆን ይልቅ ሁል ጊዜ ለአንዱ ቅድሚያ መስጠት እስከማንችል ድረስ ባለብዙ መስመር ወይም ተደጋጋሪ ናቸው። በትክክል መሥራት እና ከዚያ ትክክለኛ ስሜት እንዲኖረን በትክክል ማሰብ አለብን የሚለው አሳብ እውነት ነው። ግን አንዳንድ

ጊዜ እኛ ትክክለኛውን መንገድ ማሰብ እና ትክክለኛውን ስሜት እንዲሰማን ትክክለኛውን ነገር ማድረግ አለብን። አንዳንድ ጊዜ ፣ በትክክል ማሰብ እና በትክክል ማድረግ እንድንችል ትክክለኛው ስሜት ሊሰማን ይገባል። መንፈስ ቅዱስ ሕዝቡን በተለያዩ መንገዶች ወደ ሥነ መለኮት ግቦች ይመራዋል።

እኔ በኦርቶዶክስ ፣ በኦርቶፕራክሲስ ፣ በኦርቶፓቶስ መካከል ያለው ግንኙነት ስለ ሰው ልጅ፣ መዋጅትና ክርስቶስን መምሰል ላይ ላለው ክርስቲያናዊ መረዳት መሠረት እንደሆነ አስባለሁ። ይህም እምነታችን፣ የምንሠራውን ነገርና ምኞታችን አንድ ላይ ሆነው መታደሳችንና መዋጅታችንን ያመለክታሉ። ጳውሎስ እንደ የወንጌሉ መሠረታዊ ግብ እና ውጤት የሚረዳው ይህ ነው ፣ እኛ በእውነቱ እግዚአብሔርን ለመታዘዝ እና ሌሎችን ለመውደድ እና ያንን ከልብ ለማድረግ በእግዚአብሔር ፍቅር ነፃ የወጣን ሰዎች ነን። ኢየሱስ በተራራው ስብከት ላይ ያዘዘው ይህን ነበር። ታውቃላችሁ ፣ ኢየሱስ “ጽድቃችሁ ከጻፎችና ከፈሪሳውያን የተሻለ መሆን አለበት” ይላል ፣ ይህ ማለት ትክክለኛ ነገሮችን ማድረግ ያስፈልጋል ማለት ነው። ነገር ግን ይህን ለግብዝነትና ለሰዎች ለመታየት ማድረግ የለብንም። ከልባችን እናድርገው። ኢየሱስ ይህን ድርጊታችንን በወንጌል ከማመን የተነሣ በሕይወታችን የሚገኝ መሠረታዊ ፍሬ እንደሆነ ይመለከተዋል።

— ዶ/ር ጄፍ ድሪደን

ታዲያ ምን ማድረግ እንዳለብን እንዴት እንወስናለን? ትክክለኛውን አስተሳሰብ፣ ሥራ ወይም ስሜት ለማግኘት እንዴት እንወስናለን? መልሱ በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ በጣም አስፈላጊ ለሆኑት የሥነ-መለኮት ግቦች ቅድሚያ እና ትኩረት ለመስጠት ጥብብን ማዳበር አለብን።

በሚንቀጠቀጥ መርከብ የመርከቧ ወለል ላይ ሚዛናችንን የምንጠብቅ ያህል በብዙ መንገድ፣ የሥነ መለኮት ግቦችን ሚዛናዊ ለማድረግ ማሰብ ይረዳል። የሕይወት የመርከብ ወለል ሁል ጊዜ እየተለወጠ ስለሆነ ፣ ሚዛናዊነት ለጊዜው ከማመሳሰል የዘለለ ሊሆን አይችልም። በሚቀያየር የመርከቧ ወለል ላይ ለመቆም ፣ በአንድ መንገድ እና በሌላ መንገድ ደጋግመን መደገፍ አለብን። ለጊዜው ፍላጎቶችን ማስተካከል ካልቻልን ፣ በእርግጠኝነት እንወድቃለን።

በተመሳሳይ ሁኔታ ፣ ሥነ-መለኮታችንን በምንገነባበት ጊዜ በየትኛው የሥነ-መለኮት ግብ ላይ በእያንዳንዱ ሁኔታ ላይ አጽንዖት መስጠት አለብን ብለን ራሳችንን መጠየቅ አለብን። “በአሁኑ ጊዜ ለማግኘት ምን ሥነ-መለኮታዊ ግብ ያስፈልገኛል?” “አሁን በዙሪያዬ ያሉ ሌሎች በጣም የሚያስፈልጉ ነገሮች ምንድናቸው?” ለትክክለኛ አስተሳሰብ ፣ ለትክክለኛ ተግባር ወይስ ለትክክለኛ ስሜቶች ቅድሚያ ልስጥ? ” “ኦርቶዶክስን ፣ ኦርቶፕራክሲስን ወይም ኦርቶፓቶስን ማግኘት አለብኝ?” ከዚያ ለዚያ ጊዜ ተገቢውን አቀማመጥ እንመሰርታለን ። ሆኖም ሁሉንም የሥነ-መለኮት ግቦችን በሙሉ ልባችን እንከተላለን።

ቅድሚያ የምንሰጣቸውን ነገሮች እንዴት መለወጥ እንደምንችል ካልተማርን በግለሰብ ደረጃ ብዙ ጉዳት ሊደርስብን ይችላል። እኛ ኦርቶዶክሳዊነትን እንደ ዋናው ተቀዳሚ ተግባራችን የምንከተል ከሆነ ፣ ሌሎች የስነ-መለኮት ግቦችን በቀላሉ ችላ ብለን ወደ ምሁራዊነት እንወድቃለን። ሌሎች የስነ-መለኮት ግቦችን ችላ በማለት ኦርቶፕራክሲስን አፅንዖት ከሰጠን በቀላሉ ወደ ተግባራዊነት እንወድቃለን። እንዲሁም ሌሎች የስነ-መለኮት ግቦችን ችላ በማለት ሁል ጊዜ ኦርቶፓቶስ የሚያስጨንቀን ከሆነ በቀላሉ በስሜታዊነት ውስጥ እንወድቃለን። ነገር ግን የህይወት ግቦች ወደ አንድ ወይም ወደ ሌላ አቅጣጫ ሲዘዙ እነዚህን ግቦች እንዴት ሚዛናዊ ማድረግ እንደሚቻል መማር እነዚህን ጽንፎች እንድናስወግድ ይረዳናል። ስለዚህ እያንዳንዳችን “ከእነዚህ ዝንባሌዎች ወደ ሥነ-መለኮት የምቀርብበትን መንገድ የሚገልፀው የትኛው ነው? የሚለውን ጥያቄ መጠየቅ አለብን። እኔ ለአእምሮአዊነት የተጋለጥኩ ነኝ? እኔ ለህጋዊነት ወይም ለስሜታዊነት ወይም ለእነዚህ ጥምር ነገሮች የተጋለጥኩ ነኝ? ” ተፈጥሮአዊ ዝንባሌዎቻችን ምንም ቢሆኑም ፣ ችላ ብለን በያዝነው በእነዚያ የስነ መለኮት ግቦች ላይ ለማተኮር ጠንክረን መሥራት አለብን። ያኔ ወደ እግዚአብሔር ክብር እና በእርሱ ያለን ደስታ እንዲጨምር የሚረዳንን ሥነ-መለኮት ለመገንባት ይረዳናል።

እግዚአብሔር የፈጠረው የሰውን ሁለንተና ነው፤ አእምሮአቸውን ብቻ ሳይሆን ሰዎችን እንደ ስሜት ቀስቃሽ

ፍጥረታት እና እንደ አስተሳሰብ ፍጥረታት እና እንደ ተዋናይ ፍጥረታት መሆኑን ማስታወሱ አስፈላጊ ይመስለኛል። ስለዚህ ኢየሱስ ጌታን በፍጹም ልባችን ፣ በአዕምሯችን ፣ በነፍሳችን እና በጉልበታችን እንዲንወደው ሲነግረን ፣ በሁለንተናዊ ሕይወታችን ማለቱ ነው። በአንድ አካባቢ ጽንፈኝነትን ለማስወገድ አንዱ መንገድ በሰው ልጅ በሁሉም ገጽታዎች እግዚአብሔርን መውደድ መፈለግ ይመስለኛል። ስለዚህ በሌላ አነጋገር ፣ አንድ ሰው ለእግዚአብሔር ባለው ፍቅር በጣም ስሜታዊ ፣ የሚያለቅስ እና የሚያስደስት ከሆነ ፣ ይህ ሰው ከቅዱሳት መጻሕፍት ጥልቅ አስተሳሰብ ሥር መሆን አለበት። በ 1 ቆሮንቶስ 14 ውስጥ ፣ እግዚአብሔር በጳውሎስ በኩል እግዚአብሔር የሁከት አምላክ ሳይሆን የሰላም አምላክ መሆኑን እና የእግዚአብሔር መንፈስ በሚገዛበት ፣ በቤተክርስቲያን አምልኮ ሥርዓት መኖሩን ይነግረናል። ያ የነደለው ማህበረሰቡን የሚያንፀባርቀው ከእግዚአብሔር መገለጥ ጋር የሚስማማ አይመስለኝም። ማስተማር ያስፈልጋቸዋል። መማር ያስፈልጋቸዋል። ሚዛናዊ አገላለጽ የሚያስገኝ የአእምሮ ትምህርት እና እድገት መኖር አለበት - ደስታ ፣ ስሜት ፣ ፍቅር ፣ ግን ከቁጥጥር ውጭ አይደለም።

— ዶ/ር ሮበርት ኤል ፕላምመር

አሁን የክርስትና ሥነ-መለኮትን ትርጓሜ እና ግቦችን ከተመለከትን ፣ ሥነ-መለኮትን እንደ መደበኛ የጥናት መስክ ወደያዙት ርዕሶች ወይም ትምህርቶች ወደ ሦስተኛው ጉዳይ መዞር አለብን።

ርዕስ ጉዳዮች

አንድን ሰው ለሥነ-መለኮታዊ ሥራ ማስተዋወቅ አንድን ሰው ለአጽናፊ ዓለም እንደ ማስተዋወቅ ነው። ይህ አስፈሪ ሥራ ነው። ስለዚህ በእነዚህ ትምህርቶች ውስጥ ፣ በሥነ-መለኮት ትኩረታችንን በጥቂት ርዕስ ጉዳዮች ላይ ማድረግ አለብን።

እኛን የሚስቡትን ርዕሶች ለመረዳት ፣ በሁለት ጉዳዮች ላይ እንነካካለን - በመጀመሪያ ፣ ከሥነ-መለኮት ምሁራን በፊት ብዙ አማራጮች ፣ እና ሁለተኛ ፣ በእነዚህ ትምህርቶች ውስጥ የምናደርጋቸው ምርጫዎች አሉ። ወደ ሥነ-መለኮት መደበኛ ጥናት የሚጋፉ ማንኛውንም ሰው የሚጠብቁትን አማራጮች በመጀመሪያ እንመልከት።

አማራጮች

ሰዎች ለመጀመሪያ ጊዜ ሥነ-መለኮት ፍለጋ ሲገቡ ብዙውን ጊዜ ከመስኩ ስፋት የተነሣ ይጨናነቃሉ። ሥነ-መለኮት በርካታ ርዕስ ጉዳዮችን እንደሚሸፍን ያስባሉ። ባለፉት ሁለቱ ሺህ ዓመታት የክርስትና እምነት ጉዞ ለሥነ-መለኮት ትኩረት የሰጡ ሰዎች አእምሮ ውስጥ በርካታ ርዕስ ጉዳዮች አልፏቸዋል። የትምህርቶቹ ዓይነት ከቤተክርስቲያን ቤተክርስቲያን ይለያያል። ነገር ግን ዋና ዋና የሚባሉ የሥነ-መለኮት ትምህርት ምድቦች ተመሳሳይነት አላቸው።

በሥነ-መለኮት ትምህርት ውስጥ የምናገኛቸው የተግባር ትምህርቶች ውስጥ የሚከተሉት ይጠቀሳሉ፡-

- ሚስዮናዊነት
- የወንጌል ሥርጭት
- አቃቤ-እምነት
- አምልኮ
- የምሕረት አገልግሎቶች
- የመጋቢነት ማማከር እና
- ሥነ-ስብከት

እነዚህም ጽንሰ-አሳባዊ የሆኑ ትምህርቶች ይሰጣሉ፡-

- ድነት
- ቤተክርስቲያን
- አንተሮፖሎጂ
- መንፈስ ቅዱስ
- ስለክርስቶስ

- ስለእግዚአብሔር
- ስለየመጨረሻው ዘመን
- መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥነ-መለኮት
- ቅንብራዊ ሥነ-መለኮት
- ታሪካዊ ሥነ-መለኮት እና
- የመጽሐፍ ቅዱስ አፈታት

በአብዛኛው ባህላዊ የአካዳሚክ ሥነ-መለኮት በዋነኝነት ያተኮረው በዋናነት ትክክለኛ አስተሳሰብ ይሰጣል ተብለው በሚታሰቡ የትምህርት ዓይነቶች ላይ ነው። በሴሚናሪ የሚሰጡ ተትምህርቶች ሁሉም ሰው በትክክል እንዲያሰላስል ታስበው ይሰጣሉ። አልፎ አልፎ አንዳንድ ሴሚናሪ ትምህርቶች በመማር ክህሎቶች ላይ ያተኮራሉ። በአምልኮ፣ በወንጌል ሥርጭት፣ በማማከር፣ በሥነ-ስብከት ላይ ያተኮሩ ትምህርቶች ክህሎቶችን ወይም አርቶፕራክሲስ ያስጨብጣሉ። እንደ አለመታደል ሆኖ በሥነ-ስብከት ትምህርት ጊዜም እንኳ ሳይቀር በአርቶፓቶስ - በሥነ-መለኮት ስሜታዊ ገጽታ ላይ ትረት አይደረግም። ሆኖም በዚህ ትምህርት ውስጥ እንደተማርነው በሦስቱም የሥነ-መለኮት ግቦች ላይ ትኩረት ማድረግ እንዳለብን ነው። ስለዚህ በሥነ-መለኮት ተማሪ ፊት ያለው አሻሚ መሆኑን ነው። በእያንዳንድ የሥነ-መለኮት ትምህርት ውስጥ መከተል የምንችላቸው ብዙ አቅጣጫዎች አሉ።

በሥነ-መለኮት ትምህርት ውስጥ የሚያጋጥሙን ብዙ ርዕሰ ጉዳዮች አሉ። እነዚህ በርካታ ርዕሰ ጉዳዮች መኖራቸው የራሳችንን ሥነ-መለኮት ስንገነባ ምርጫዎችን ማድረግ እንደሚገባን ያሳዩናል። ስለዚህ የምንማራቸውን ትምህርቶችና ትኩረት የምናደርግባቸውን አቅጣጫዎች መምረጥ አለብን።

ምርጫዎች

ቤቶችን የሚገነቡ ሁሉ ሌሎች ከሠሩት መማር ጥሩ እንደሆነ ይነገራሉ። ግን በተመሳሳይ ጊዜ ግንቦች የራሳቸውን ፕሮጀክቶች ለማጠናቀቅ ምን እንደሚያስፈልጋቸው መወሰን አለባቸው። ደህና ፣ በብዙ መንገዶች የክርስትና ሥነ-መለኮትን ስንገነባ እኛም ተመሳሳይ መንገድ እንከተላለን። ከሌሎች የክርስቶስ ተከታዮች መማር ጥሩ ነው። እነርሱ ከለዩዋቸው ርዕሶች እና እነዚያን ርዕሶች እንዴት እንደያዙት ብዙ የምንማረው ነገር አለ። ግን እያንዳንዳችን የራሳችንን ሥነ-መለኮት ለመገንባት ምን እንደሚያስፈልገን መወሰን አለብን - ለእግዚአብሔር የምንሰጠውን አገልግሎታችንን የሚያስተባብሩ ሥነ-መለኮት መወሰን አለብን።

አዲስ የሥነ-መለኮት ተማሪዎች የሚያጋጥሟቸው ከባድ አደጋ አለ። የሥነ-መለኮታዊ ርዕሶች ብዛት እና ውስብስብነት በጣም ብዙ ሊሆኑ ይችላሉ። በእውነቱ ፣ መስኩ በጣም ትልቅ ከመሆኑ የተነሳ ብዙ ተማሪዎች እነዚህን ርዕሶች በጥሬ መረጃ ደረጃ ከመማር ያለፈ መድረግ የሚችሉት ነገር ጥቂት ነው። በዚህ ምክንያት ተማሪዎች ብዙውን ጊዜ በአርቶዶክስ ላይ ብቻ ያተኮሩ ይመስላሉ ምክንያቱም ሌሎች ገጸታዎችን ለመመርመር በጣም ትንሽ ጊዜ ይኖራቸዋል።

በእነዚህ ትምህርቶች ውስጥ በሰፊው ሥነ-መለኮታዊ ርዕሶች ከመጨናነቅ እናመልጣለን። ስለዚህ መላውን የሥነ-መለኮት ኢንሳይክሎፔዲያ ለማስተዋወቅ ከመሞከር ይልቅ እራሳችንን በጥቂቶች ፣ በተመረጡ ትምህርቶች ብቻ እንገድባለን። ወደ ፊት ስንጓዝ ፣ የመጋቢነት ሥነ-መለኮታዊ ትኩረት ብለን በምንጠራቸው ሥነ-መለኮታዊ ገጽታዎች ላይ እናተኩራለን። ይህንን ስንገል ለፓስተሮች እና ለቤተክርስቲያን መሪዎች የበለጠ በቀጥታ የሚጠቅሙ እነዚያ የእምነት ስብስቦች ፣ ልምምዶች እና ትክክለኛ ስሜቶች ስብስቦች ናቸው። እኛ ራሳችን እነዚህን ጥያቄዎችን እንጠይቃለን - ሰዎች ለቤተክርስቲያን አመራር ሥልጠና ወደ ሥነ-መለኮት ጥናት መቅረብ ያለባቸው እንዴት ነው? ምን ማወቅ አለባቸው? ምን ማድረግ ይጠበቅባቸዋል? እና በሥነ-መለኮት እንዲሰማቸው የሚፈለገው ምንድነው?

ደስ የሚለው ነገር ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ መፈለግ የለብንም። ቤተክርስቲያን ቀደም ሲል በርካታ አስፈላጊ አቅጣጫዎች ጠቁማለች። ባለፉት መቶ ዘመናት ሥነ-መለኮታዊ ትምህርት እያደገ ሲመጣ ፣ በመላው ዓለም በተለያዩ የእምነት ተቋማት መካከል መግባባት አድጓል። ዛሬ በቤተክርስቲያን ውስጥ መሪዎችን በሚያስተምሩበት ጊዜ መሸፈን በሚያስፈልጋቸው ርዕሶች ላይ አጠቃላይ ስምምነት አለ።

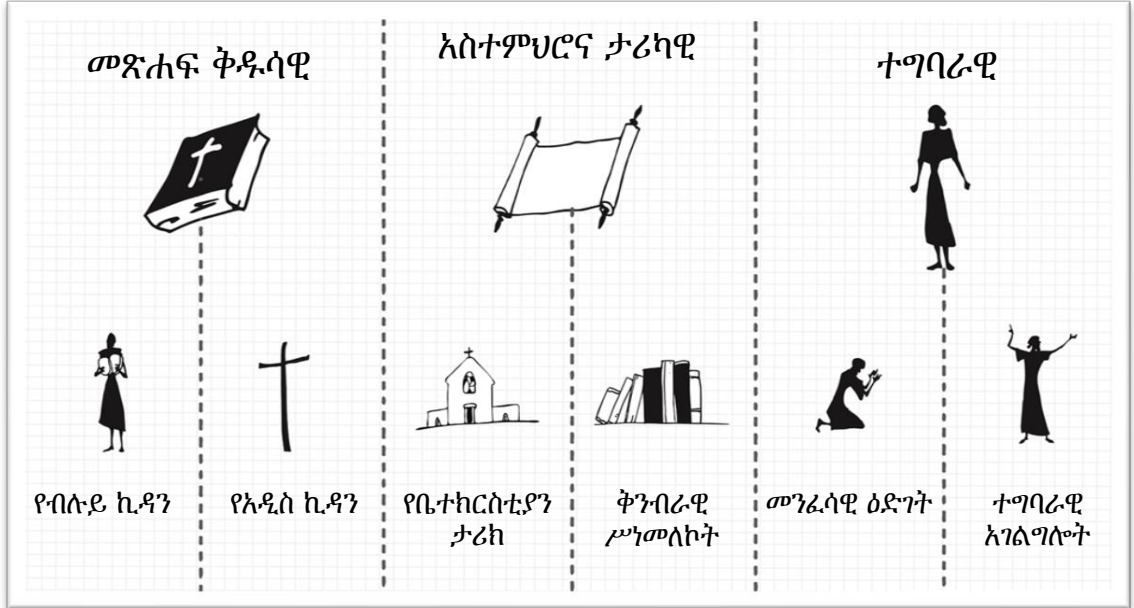
የክርስቲያን መሪዎችን ለማፍራት የትኞቹ ሥነ-መለኮታዊ ርዕሶች አስፈላጊ እንደሆኑ ለመወያየት ሲመጣ ፣ ሰዎች ማንኛውንም ቁጥር ማሰብ ይችላሉ። በመጀመሪያ ፣ መጽሐፍ ቅዱስ ፣ ከብሉይ ኪዳን እስከ አዲስ ኪዳን ሁሉም ስለ እግዚአብሔር መንግሥት እና ስለ ቅዱስ ኪዳን ያስተምራል። እንዲሁም እንደ ሥነ-መለኮት ትክክለኛ ፣ ክሪስቶሎጂ ፣ ኒሞቶሎጂ ፣ አንትሮፖሎጂ ፣ እስታቶሎጂ እና የመሳሰሉት ቅንብራዊ ሥነ-መለኮታዊ መሠረታዊ ርዕሶች አሉ። በእርግጥ ፣ እንደ ተግባራዊ ሥነ-መለኮት እና የቤተክርስቲያን ታሪክ ያሉ የበለጠ ተዛማጅ ርዕሶች አሉ። ለእኔ ፣ በተለይ በቤተ ክርስቲያን መሪዎች ልማት ላይ የሚያተኩር ሰው እንደመሆኔ ፣ እንዴት ወንጌልን መስበክ ፣ መጸለይ እና የማስተማር ስጦታቸውን ማሳደግ እንዳላቸው ማወቅ አለባቸው። በተለይ የወንጌል ስርጭት ሕዝቡን የማስተማር ጉዳይ ብቻ አይደለም ፣ ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን መሪ ልክ ኢየሱስ ከሐዋርያት ጋር እንዳደረገው ደቀ መዛሙርት መምራት አለበት። እንግዲህ እድማሱ ሰፊ ነው።

— ዶ/ር ቢኦክ ቼን ፣ ትርጉም

የተለመደው የሴሚናሪ ሥርዓተ ትምህርት ብዙውን ጊዜ እንደዚህ ያለ ነገር በሚመስሉ በሦስት ዋና ዋና ክፍሎች ይከፈላል - መጽሐፍ ቅዱሳዊ፣ ትምህርታዊ እና ታሪካዊ እና ተግባራዊ ምድብ ይባላሉ። እነዚህ ሦስት ክፍሎች መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን ለመሪዎች የሥነ-መለኮት ትምህርትን እንድታዳብር ያደረጋቸውን ዋና ዋና መንገዶች ይወክላሉ። ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ ምድብ ጀምረን እያንዳንዱን ክፍል እንዘርዘር።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክፍል በተለምዶ በብሉይ ኪዳን ጥናቶች እና በአዲስ ኪዳን ጥናቶች ይከፈላል። እነዚህ የሥርዓተ ትምህርቱ ዘርፎች በቅዱሳት መጻሕፍት ይዘት ላይ ያተኮሩ እና የወደፊት የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ኃላፊነት ላለው የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ ማስተዋወቅ ነው። ትምህርታዊ እና ታሪካዊ ክፍል ብዙውን ጊዜ በቤተክርስቲያን ታሪክ እና ቅንብራዊ ሥነ-መለኮት ይከፋፈላል። የክርስቶስ አካል በተለያዩ ጊዜያት በተለያዩ መንገዶች በዓለም ላይ ስትታገል እንደቆዩት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ- እግዚአብሔር እንዴት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥነ መለኮትን እንዳሳደገ ይገልጻል። ሥርዓታዊ ሥነ-መለኮት ተማሪዎችን ቤተክርስቲያን የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት በአመክንዮአዊ ወይም ስልታዊ ዝግጅቶች የተደራጁትን ትምህርቶች ያስተዋውቃል። በመጨረሻም ፣ ተግባራዊ ክፍሉ ተማሪዎች የግል መንፈሳዊ እድገት እና እንደ ስብከት እና ወንጌላዊነት ያሉ ተግባራዊ የአገልግሎት ክህሎቶች ላይ ትኩረት እንዲሰጡ ያግዛል።

በዚህ ተከታታይ ትምህርቶች ውስጥ እየገፋን ስንሄድ ፣ ለእነዚህ ሥነ-መለኮታዊ ክፍሎች አስፈላጊ መልኮችን እናገኛለን። እያንዳንዳቸው የሰነ-መለኮት መስኮች የሚሰሩባቸውን መንገዶች እና ሥነ-መለኮትን ስንከተል አብረው እንዴት እንደሚሠሩ እንመለከታለን። በተጨማሪም ፣ እያንዳንዱን ክፍል ስናጠና ሦስቱን ሥነ-መለኮታዊ ግቦችንን እናስታውሳለን። እኛ በአርቶዶክሳዊነት ላይ ብቻ ሳይሆን በአርቶፕራክሲስ እና በአርቶፓቶስ ላይም እናተኩራለን። እናም በዚህ መንገድ ፣ ኃላፊነት የሚሰማው የክርስትና ሥነ-መለኮትን ለመገንባት እንሰራለን።

ማጠቃለያ

በዚህ ትምህርት ውስጥ ወደ ሥነ-መለኮት ስንሸጋገር ልንጠይቃቸው የምንችለውን በጣም መሠረታዊ የሆነውን ጥያቄ መርምረናል ፣ ማለትም ፣ “ሥነ-መለኮት ምንድን ነው?” የዚህን ጥያቄ ሦስት ገጽታዎች ዳስሰናል - የስነ-መለኮት ትርጓሜዎች ፣ የስነ-መለኮት ግቦች እና የስነ-መለኮት ርዕሶች።

ነገረ-መለኮትን ለመገንባት የእያንዳንዱ የክርስቶስ ተከታይ መብት እና ኃላፊነት ነው። እናም በዚህ ትምህርት ውስጥ እንዳየነው ፣ ይህንን በመደበኛ መንገድ ማድረግ ሁለቱንም ተግዳሮቶች እና ዕድሎችን ያሳየናል። ስለክርስቶስ እምነት እኛ የምናስበውን ፣ የምንሠራበትን እና የሚሰማንን የሚጎዱ መንገዶችን ለማስወገድ ማሰብ አለብን። እኛ እንደ ክርስቶስ አገልጋዮች ያለንን አስተሳሰብ ፣ ተግባር እና ስሜት በሚያሻሻሉ መንገዶች ሥነ-መለኮትን ለመከተል የተቻለንን ሁሉ ማድረግ አለብን። በዚህ ትምህርት ውስጥ የጠቀስናቸው ጉዳዮች በጣም መሠረታዊ ከመሆናቸው የተነሳ ይህንን አጠቃላይ ተከታታይ ትምህርቶች ሥነ-መለኮትን በመገንባት ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። በእግዚአብሔር ጸጋ ፣ ክርስቶስን የሚያከብር እና መንግስቱን በግል ሕይወታችን እና በመላው ዓለም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያገለብት ሥነ-መለኮትን ለመገንባት በተሻለ ሁኔታ እንዘጋጃለን።

ለመጽሐፉ አስተዋጽኦ ያደረጉ ጸሐፊዎች

Vincent Bacote, Ph.D. (Host) is Associate Professor of Theology and Director of the Center for Applied Christian Ethics at Wheaton College. Dr. Bacote holds an M.Div. from Trinity Evangelical Divinity School with an emphasis on Urban Ministry, and an M.Phil. and Ph.D. in Theological and Religious Studies from Drew University. He is a member of the American Academy of Religion, the Christian Theological Research Fellowship and the Evangelical Theological Society. A prolific writer and speaker, Dr. Bacote has authored and edited numerous books, including *The Spirit in Public Theology: Appropriating the Legacy of Abraham Kuyper* (Baker Academic, 2005) and *The Political Disciple: A Theology of Public Life* (Zondervan, 2015). He is also a regular columnist for *Comment* and has contributed to magazines such as *Books and Culture*, *Christianity Today*, and *Think Christian*. He and his family reside in the Chicago area.

Rev. Azar Ajaj is Director of Public Relations and Lecturer at Nazareth Evangelical College in Nazareth, Israel.

Rev. Dr. Humphrey Akogyeram is a professor at Good News Theological Seminary in Accra, Ghana.

Dr. M. B. is professor at Bethlehem College and Seminary.

Dr. Biao Chen is Director of Chinese Projects at Thirdmill.

Dr. James K. Dew, Jr. is Assistant Professor of the History of Ideas and Philosophy at Southeastern Baptist Theological Seminary.

Dr. Jeff Dryden is Professor of Biblical Studies at Covenant College.

Rev. Hutch Garmany is Pastor and Church Planter of Grace Community Trenton in Trenton, Georgia.

Dr. Kelly M. Kapic is Professor of Theological Studies at Covenant College.

Dr. Scott Manor is Assistant Professor of Historical Theology, Vice President of Academic Affairs, and Dean of Faculty at Knox Theological Seminary.

Dr. Gregory R. Perry is Vice President for Strategic Projects at Thirdmill and former Associate Professor of New Testament and the Director of City Ministry Initiative at Covenant Theological Seminary.

Dr. Robert L. Plummer is Associate Professor of New Testament Interpretation at The Southern Baptist Theological Seminary.

Dr. Richard L. Pratt, Jr. is Co-Founder and President of Thirdmill.

Dr. David Samuel is Director of the Association for Theological Education by Extension in Bangalore, India.

Rev. Pablo Torres is Pastor of Iglesia La Viña in Orlando, FL.

Dr. Larry Trotter is Pastor of Florida Coast Church in Pompano Beach, FL, an adjunct professor at Knox Theological Seminary, and formerly, the country director for Mission to the World in Mexico.

Dr. Simon Vibert is Senior Pastor of Christ Church Virginia Water, England, and the former Vice Principal and Director of the School of Preaching at Wycliffe Hall, Oxford.

የቃላት ፍቺ

ዊልያም አሜስ – (1576-1633) የኖረ የፕሮቴስታንት ሥነ-መለኮት ምሁርና የሥነ-መለኮት እምብርት የሚል መጽሐፍ የጻፈ

አንትሮፖሎጂ – ስለሰው አመጣጥ የሚያጠና የሥነ-መለኮት ትምህርት

አፖሎጂቲክስ – አቃቤ-እምነት - የክርስትና አስተምምሮን የሚጠብቅ ትምህርት

ቶማስ አኩናስ– (ca. 1225-1274) ዘመን የኖረ ሱማ ቴኦሎጊን የጻፈው ጣሊያናዊ የሥነ-መለኮት ሊቅ እና የዶሚኒካን ፍሪር

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥነ-መለኮት – በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ከተዘገበው የእግዚአብሔር ሥራዎች ታሪካዊ ትንተና የተወሰደ ሥነ-መለኮታዊ ምልክታ

ክሪስቶሎጂ - የኢየሱስ ክርስቶስ ማንነትና ሥራዎች ጥናት እና ትምህርት

ዶክትሪን - በሥነ-መለኮታዊ ርዕሰ ጉዳይ ላይ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶች ውህደት እና ማብራሪያ

ስሜታዊነት - ያልተመጣጠነ እና ብዙውን ጊዜ በስሜቶች ላይ ከመጠን በላይ ትኩረት ማድረግ

ኤርጋኔስ - የግሪክ ቃል ሲሆን ሠራተኛ ወይም የጉልበት ሥራ የሚሠራ ማለት ነው

ኢስካቶሎጂ– የመጨረሻዎቹ ቀናት ጥናት ወይም ትምህርት

ጆን ፍሬም- (1939-) የዘመኑ የሃይማኖት ምሁር እና ፕሮፌሰር; የእግዚአብሔር እውቀት ዶክትሪን ደራሲ እና ሌሎች በርካታ መጻሕፍት ደራሲ

ሄርሜኒውቲክስ– የቅዱሳት መጻሕፍትን ትርጉም እና አስፈላጊነት የመተርጎም ጥናት

ታሪካዊ ሥነ-መለኮት - በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ሥነ-መለኮታዊ ትምህርቶችን እድገት የሚከታተል ሥነ-መለኮታዊ መስክ

ቻሪልስ ሆጅ – (1797-1878) ባለ ሦስት ጥራዝ ቅንብራዊ ሥነ-መለኮትን ጨምሮ በርካታ ሐተታዎችን; መጣጥፎችን እና መጻሕፍትን የጻፈ ታዋቂው የሃይማኖት ምሁርና ፕሪንስተን ቴኦሎጂካል ሴሚናር መምህር

ሆሚሌቲክስ - የስብከት ጥበብ

አእምሯዊነት - ስሜታዊ ወይም የባህሪ ሀሳቦችን ከግምት ሳያስገባ በእውቀት ላይ ያልተመጣጠነ ትኩረት መስጠት

ወግ-አጥባቂነት - እምነትን ወይም የክርስቶስን ወንጌል ከግምት ሳያስገባ የሞራል ሕጉን ለመጠበቅ ወይም ለማክበር ያልተመጣጠነ ትኩረት መስጠት

ሎጎስ- የግሪክ ቃል ሲሆን ትርጉሙ “ቃል” ወይም “ጥናት”; ለክርስቶስ የተሰጠ ማዕረግ (ዮሐንስ 1: 1)

አርቶዶክስ – ትክክለኛ ወይም ቀጥተኛ አስተሳሰብ

አርቶፓተቶስ – ትክክለኛ ወይም ትክክለኛ ስሜቶች ወይም ፍልቀ-ስሜቶች ማለት ነው

አርቶፕራክሲስ – ትክክለኛ ተግባር ወይም ልምምድ

ኒውማቶሎጂ – የመንፈስ ቅዱስ አስተምምሮ

ተግባራዊ ሥነ-መለኮት - በአማኞች የዕለት ተዕለት ሕይወት ላይ የሚተገበር ሥነ-መለኮት

ስቴሪሎጂ – የድነት ትምህርት

ሱማ ቴወሎጂካ- የቶማስ አኩናስ በጣም ዝነኛ ሥራ; በግምት 1265-1274 ተፃፈ፤ ለጆማሪ የሥነ-መለኮት ተማሪዎች የማስተማሪያ መጽሐፍ ነበር

ቅንብራዊ ሥነ-መለኮት – የክርስትናን አስተምምህርቱ እውነታዎች ምክንያታዊ እና ሥርዓታዊ አቀራረብ ለመስጠት የሚረዳ የሥነ-መለኮት ትምህርት መስክ ነው

ሥነ-መለኮት – ስለእግዚአብሔር የሚናገር ወይም ከእግዚአብሔር ጋር ተያያዥነት ያላቸውን ጉዳዮች የሚያወሳ ትምህርት

ትክክለኛ ሥነ-መለኮት- የእግዚአብሔር ትምህርት ወይም ጥናት; በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር የሚያመለክት ማንኛውም ሥነ-መለኮታዊ ጉዳይ

ቴኦሎጂ – የግሪክ ቃል ሲን እግዚአብሔር ማለት ነው

የብዙ ተደጋጋሚ ትሰሰር - በተለያዩ እምነቶች ወይም ሥርዓቶች መካከል ብዙ አመክንዮአዊ ግንኙነቶች መኖር